

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT

2024

TEGEVUSARUANNE

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
AASTA NUMBRITES.....	4
LIIKMETE TAGASISIDE.....	5
JUHATUS.....	6
VOLIKOGU.....	7–8
ORGANISATSIOON.....	9–10
MAJANDUSKESKKOND.....	11–12
TEGEVUSPRIORITEET NR 1.....	13–18
TEGEVUSPRIORITEET NR 2.....	19
TEGEVUSPRIORITEET NR 3.....	20
RAHANDUSE JA MAKSUPOLIITIKA VALDKOND.....	21–22
SISETURVALISUSE JA KRIISISUUTLIKKUSE VALDKOND.....	23–24
KESKKONNAVALDKOND.....	25–27
TÖÖ-, SOTSIAAL- JA TERVISE VALDKOND.....	28–29
INFO- JA KOMMUNIKATSIOONI TEHNOLOOGIA (IKT) VALDKOND.....	30
KULTUURI- JA SPORDIVALDKOND.....	31
HARIDUSE JA NOORSOOTÖÖ VALDKOND.....	32–33
PERSONALIVALDKOND.....	34–35
KOMMUNIKATSIOON.....	36–37
RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ VALDKOND.....	38–39
TRANSPORDI JA TEEDE VALDKOND.....	40–41
LÕIMUMISE VALDKOND.....	42–43

Eesti Linnade ja Valdade Liit
Lõkke 4, Tallinn
+372 604 3001
info@elvl.ee
www.elvl.ee

Eesti Linnade ja Valdade Liit on üleriigiline kohalike omavalitsuste liit, kuhu kuuluvad kõik 79 Eesti omavalitsust.

EESSÕNA

Hea lugeja!

2024. aasta oli Eesti Linnade ja Valdade Liidule kui närvekõditav sõit läbi tiheda linnaliikluse. Kord tuli vajutada gaasi, järgmisel hetkel tõmmata pidurit; samal ajal hoides pilku peeglit ja mõttes juba järgmist pööret planeerides. Kohalike omavalitsuste esindusorganisatsioonina ei saanud me hetkekski seisma jääda. Meie roll on ühtaegu olla teejuht, hääletoru ja vedur.

Aasta teljeks kujunes raha. Nii selle jagamine, taotlemine kui ka õiglasemaks muutmine. Olime kaasatud riigi eelarvestrateegia ja 2025. aasta riigieelarve kokkupanemisse. Seisime selle eest, et kohalike omavalitsuste tulubaas oleks õiglasem, tasandusfond suurem ja kriisidega toimetulekuks leiduks lisaraha.

2024. aasta kujunes ka seadusloome maratoniks. Tempo oli kiire ja distants pikk. Läbi tuli töötada pea 200 eelnõu, mille teemad ulatusid kliimaseadusest ja tuuleenergia planeerimisest kuni üldhooldusteenuse rahastuseni. Iga seadusepunkti puhul tuli otsida tasakaalu keskvalitsuse eesmärkide ja kohalike omavalitsuste tegelike võimaluste vahel.

Panustasime tugevalt teadmiste kasvu ja koostöövõrgustike tihendamisse: 95 infohommikut ja seminari, juhtide arenguprogrammid, uued võrgustikud ning digipöörde kiirendus. Käivitus infostandardite mentorvõrgustik, digipädevuste programm ja KOV veebiplatvorm – Oma-valitsusportaal.

Aasta jooksul vaatasime ausalt ka peeglit ja tegime olulisi samme omaenda organisatsiooni arendamiseks. Parandasime töövooge, arendasime sisemist juhtimiskultuuri, panime aluse reaalajas toimivale digitaalsele juhtimislauale ning võtsime suuna kestlikkusele ja käivitasime rohelise kontori programmi.

Juhtkond töötas innukalt ja mitmekesiselt. Pidasime 11 juhatuse ja kolm volikogu koosolekut, kus üheskoos kujundasime suunda, mis peegeldab Eesti omavalitsuste mitmekesisust, vajadusi ja tulevikku vaatavat mõtteviisi.

Algatusi kogunes ridamisi, igal neist oli oma nägu ja sisu. Koordineerisime rattastrateegia loomist, töötasime välja kriisikindluse plaane, panustasime haridusleppe analüüsi koostamisesse ja toetasime kultuurijuhtide programmi ning viisime rahvaküsitlused digitaalseks.

Rahvusvaheliselt uuendasime oma esindust Euroopa Regioonide Komitees ja osalesime mitmes rahvusvahelises võrgustikus. Lõimumisvaldkonnas aga tegelesime ko-hanemistekondade väljatöötamisega.

See aruanne on ühtaegu tagasivaade ja teetähis – peegel, mis näitab tehtut, ja kompass, mis suunab edasi. Suur tänu kõigile, kes selle aasta meiega kaasa tegid: omavalitsusjuhtidele, spetsialistidele, riigiasutuste esindajatele, koostööpartneritele ja meie enda pühendunud meeskonnale!

Head lugemist ja kaasamõtlemist!

Veikko Luhalaid
tegevdirektor

AASTA NUMBRITES

188**MENETLETUD
EELNÕU
EIS-IS****5****ETTEPANEKUT
RIIGIEELARVESSE****963****MAINIMIST
MEEDIAS****10****RIIGIEELAERVE
LÄBIRÄÄKIMISTE
TÖÖRÜHMA****101****KORRALDATUD
KOOLITUST
LIIKMETELE****22****TÖÖTAJAT BÜROOS****79****LIIGET****11****KORRALIST
JUHATUSE
KOOSOLEKUT****95****VÕRGUSTIKU-
SÜNDMUST****13****VÕÕRUSTATUD
VÄLISDELEGATSIOONI****121****LIIGET
VOLIKOGUS**

LIIKMETE TAGASISIDE

Usaldus kasvab, ootused ka

Eesti Linnade ja Valdade Liidu arengut ei mõõdeta üksnes selle järgi, mida tehakse, vaid ka selle kaudu, kui oluliseks liikmed liidu rolli peavad. Võrdlus 2023. ja 2025. aasta tagasisideuuringute vahel näitab selgelt: ELVL-i väärtustatakse rohkem kui varem. Samas on kasvanud ka liikmete soovid ja ootused – nad tahavad näha liitu, mis on sisukam, kiirem ja nähtavam.

Kõige silmatorkavam muutus toimus kohalike omavalitsuste ühishuvide esindamise valdkonnas. Kui 2023. aastal pidas seda väga oluliseks märkimisväärne osa liikmetest, siis 2025. aastaks oli see osakaal tõusnud üle 71 protsendi. Sama tugevalt kerkis esile ka motivatsioon seista kohalike omavalitsuste huvide eest riigitasandil. Need tulemused kinnitavad, et ELVL-i põhifunktsiooni – olla tugev ja kuuldav eestkõneleja – on liikmete jaoks jätkuvalt kõige olulisem.

Samas ei piisa enam pelgalt esindamisest. Liikmete tagasiside peegeldab selget ootust sisukama ja strateegilisema koostöö järele. Üha enam väärtustatakse läbipaistvat ja selget kommunikatsiooni, nii liikmeskonna sees kui ka avalikkusega. Samuti nähakse vajadust tihendada sidemeid teadusasutustega ning oodatakse, et ELVL võtaks senisest aktiivsema rolli koostööprojektide algatamisel. Liikmed ei soovi enam organisatsiooni, mis üksnes reageerib – nad ootavad partnerit, kes suudab suunda näidata ja tulevikku kujundada.

Samas kerkivad esile ka kitsaskohad. Paljud liikmed tunnevad, et ELVL jääb hätta keerukamates riiklikes aruteludes. Uuringu tulemused viitavad murele, et liidu asjatundlikkus riigipoliitika tasandil ei ole piisav ning liikmetele ei anta alati piisavalt aega oma seisukohtade kujundamiseks. Need puudujäägid võivad vähendada ELVL-i mõjuvõimu ja usaldusväärsust keskvalitsuse silmis.

Kokkuvõttes näitavad 2025. aasta andmed, et liikmete usaldus ELVL-i vastu on tugevam kui varem. Liikmelisust peetakse väärtuslikuks ning liidu rolli nähakse olulise partnerina. Kuid koos usalduse kasvuga on kasvanud ka surve – olla professionaalne, kiire ja sisuline koostööpartner nii liikmetele kui riigile.

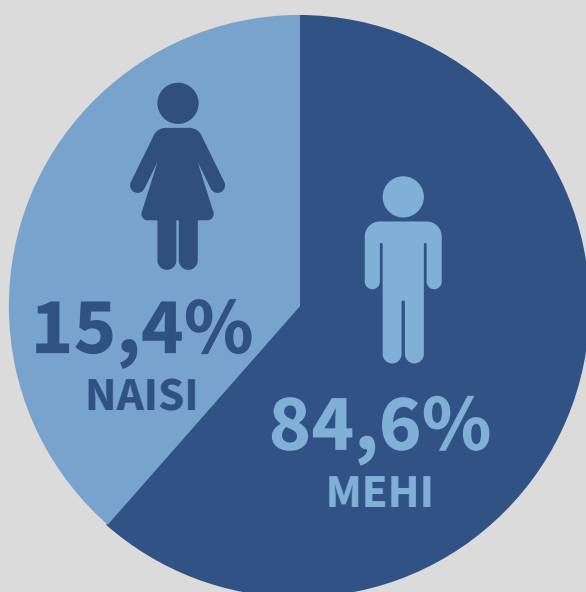

*Büroo meeskond kohtus
2024 a Kihnu, Järva ja
Haljala Vallavalitsuste
esindajatega.
Fotol 17. detsembril Järvas*

JUHATUS

Liitu juhhib ja esindab 13-liikmeline juhatus, kelle valib volikogu oma liikmete hulgast.

Juhatuse ülesandeks on ette valmistada volikogu ja üldkoosoleku päevakorda kuuluvad küsimused, korraldada õigusaktide eelnõude kooskõlastamine, teavitada avalikkust liidu tegevusest ning täita muid põhikirjas sätestatud ülesandeid.

11 JUHATUSE KOOSOLEKUT

Kõige lühem 25 minutit (august)

Kõige pikem 2 tundi ja 5 minutit (mai)

Osavõtt 4 juhatuseliiget ei puudunud 2024. aastal ühelt koosolekult: Urmas Klaas, Mihkel Juhkami, Andres Laisk ning Mihhail Kõlvart (kuni oma volituste lõpuni)

Toimus 0 juhatuseliikme koosolekut, mis oleks kokku saanud täiskoosseisus

Aseesimehed

Urmas Klaas, Tartu linnapea

Mihkel Juhkami, Rakvere Linnavolikogu esimees

Liikmed

1. Georg Pelisaar, Põlva Vallavolikogu esimees
2. Imre Jugomäe, Mulgi Vallavolikogu liige
3. Priit Lomp, Kastre Vallavolikogu liige
4. Taavi Aas, Jõgeva vallavanem
5. Ingvar Saare, Lääneranna vallavanem
6. Lauri Luur, Tori vallavanem
7. Andres Laisk, Saue vallavanem
8. Maris Toomel, Jõhvi vallavanem
9. Kurmet Mürsepp, Antsla abivallavanem
10. Irina Talviste, Pärnu abilinnapea
11. Kaarel Oja, Tallinna abilinnapea

Muutus: Mihhail Kõlvarti asemel Kaarel Oja.

Joonis 1. Sõnapilv 2024. aasta päevakordadest

Kõige pikem juhatuseliikme koosolek maikuu

3 VOLIKOGU KOOSOLEKUT

Osalus	keskmiselt 36 volikogu liiget, ehk 29,8 %
Päevakorras	keskmiselt 6 teemapunkti
Kõige lühem	2 tundi ja 40 minutit (juuni)
Kõige pikem	1 tund ja 10 minutit (september)

VOLIKOGU LIIKMED SEISUGA 31. DETSEMBER 2024

Illar Lemetti
Raimo Tann
Hiiumaa vald
Hergo Tasuja
Kohtla-Järve linn
Eduard Odinets
Sergei Lopin
Henri Kaselo
Narva linn
Jaani Toots
Oleg Karpikov
Aleksei Jegrafov

VOLIKOGU LIIKMED SEISUGA 31. DETSEMBER 2024

Narva-Jõesuu linn

Aare Objartel

Sillamäe linn

Valeri Abramovitš

Tõnis Kalberg

Alutaguse vald

Tauno Võhmar

Jõhvi vald

Vallo Reimaa

Maris Toomel

Lüganuse vald

Dmitri Dmitrijev

Toila vald

Eve East

Jõgeva vald

Priit Põdra

Taavi Aas

Mustvee vald

Ülle Rosin

Põltsamaa vald

Karro Külanurm

Paide linn

Kaido Ivask

Priit Põder

Järva vald

Toomas Tammik

Türi vald

Sulo Särkinen

Elar Niglas

Haapsalu linn

Jaanus Karilaid

Urmas Sukles

Lääne-Nigula vald

Hardi Rehkal

Vormsi vald

Triin Lepp

Rakvere linn

Mihkel Juhkami

Triin Varek

Haljala vald

Veiko Veiert

Kadrina vald

Madis Viise

Rakvere vald

Maido Nõlvak

Tapa vald

Maksim Butšenkov

Riho Tell

Vinni vald

Evelin Poolamets

Viru-Nigula vald

Einar Vallbaum

Väike-Maarja vald

Indrek Kesküla

Kanepi vald

Mikk Järv

Põlva vald

Martti Rõigas

Georg Pelisaar

Räpina vald

Enel Liin

Pärnu linn

Meelis Kukk

Irina Talviste

Siim Suursild

Häädemeeste vald

Külliki Kiiver

Kihnu vald

Egon Vohu

Lääneranna vald

Ingvar Saare

Põhja-Pärnumaa vald

Madis Koit

Saarde vald

Raivo Ott

Tori vald

Jana Malõh

Lauri Luur

Kehtna vald

Tanel Viks

Kohila vald

Allar Haljasorg

Märjamaa vald

Urmas Kristal

Rapla vald

Rene Kokk

Gert Villard

Muhu vald

Marian Salum

Ruhnu vald

Esindaja nimetamata

Saaremaa vald

Kairit Lindmäe

Jaanus Tamkivi

Aivar Aru

Tartu linn

Mart Hiob

Kaspar Kokk

Loone Ots

Urmas Klaas

Elva vald

Sulev Kuus

Priit Vär

Kambja vald

Aivar Aleksejev

Alar Arukuusk

Kastre vald

Priit Lomp

Luunja vald

Aare Anderson

Nõo vald

Maano Koemets

Peipsiääre vald

Piibe Koemets

Tartu vald

Jarno Laur

Vahur Poolak

Otepää vald

Jaanus Barkala

Tõrva vald

Helen Elias

Valga vald

Lauri Drubinš

Monika Rogenbaum

Viljandi linn

Johan-Kristjan Konovalov

Juhan-Mart Salumäe

Mulgi vald

Dmitri Orav

Põhja-Sakala vald

Karel Tõlp

Viljandi vald

Kaupo Kase

Mait Allas

Võru linn

Anti Haugas

Kalvi Kõva

Antsla vald

Kurmet Mürsepp

Rõuge vald

Britt Vahter

Setomaa vald

Raul Kudre

Võru vald

Kalmer Puusepp

Georg Ruuda

ORGANISATSIOON

Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) on kohalike omavalitsuste esindusorganisatsioon, mis seisab linnade ja valdade huvide eest riiklikul tasandil. Meie eesmärk on tagada, et omavalitsuste hääl kõlaks selgelt nii riigi otsustusprotsessides, seadusloomes kui ka eelarvekõnelustes. Töötame selle nimel, et tugevdada omavalitsuste võimekust koostöö, teadmiste vahetuse ja ühiste algatuste kaudu.

ELVL-i liikmeteks on kõik Eesti omavalitsused ning tegevust rahastatakse peamiselt liikmemaksudest.

Kuidas me omavalitsuste eest seisame?

Riigieelarve läbirääkimised

Igal aastal jaanuari lõpus kogub ELVL kõigilt omavalitsustelt sisendeid, mida tuleks riigieelarve koostamisel arvesse võtta. Kas vajatakse rohkem toetust teede korrashoiuks? Kas õpetajate tööjõukulud vajavad suuremat rahastust? Kas matusetoe tuse määr on piisav? ELVL koondab omavalitsuste ettepanekud ja esindab neid riigiga peetavatel läbirääkimistel.

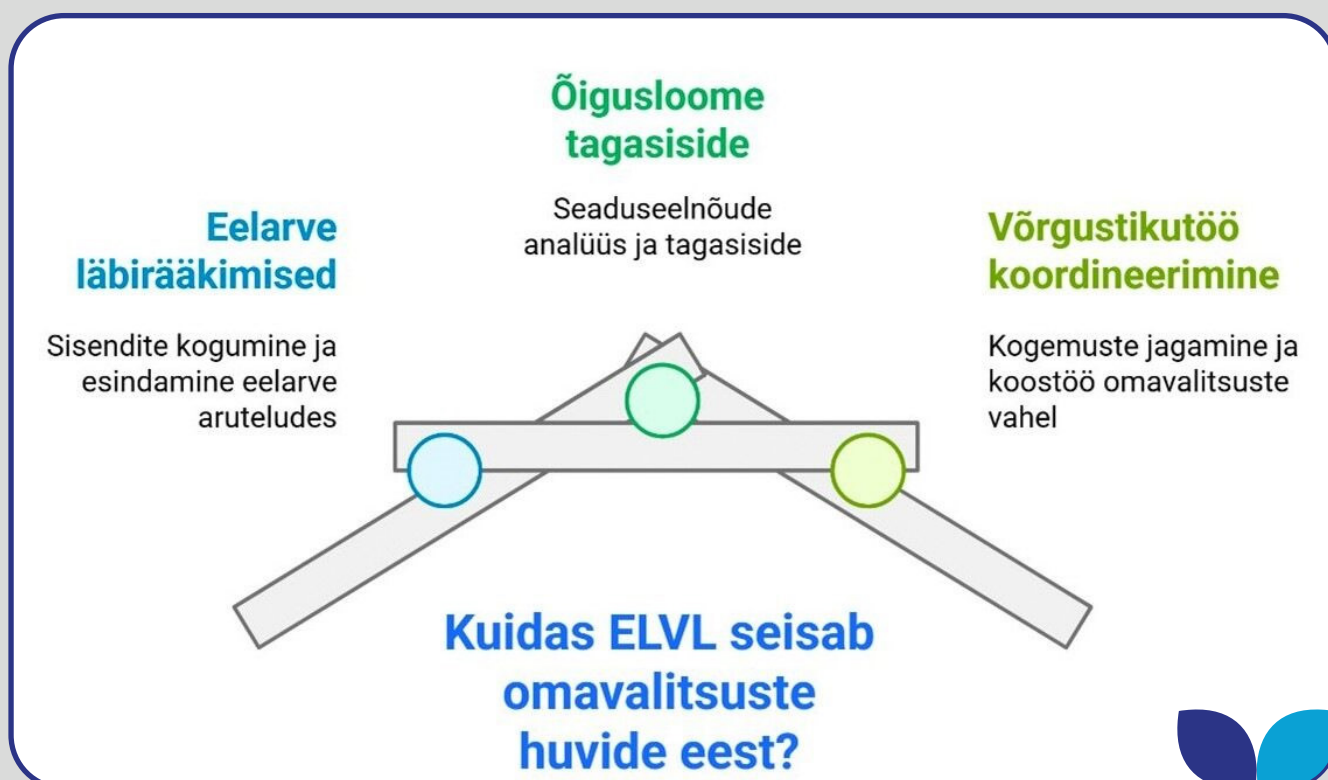
Õigusloome

Igal aastal saadab riik ELVL-ile üle 200 seaduseelnõu, millele oodatakse tagasisidet omavalitsuste vaatenurgast. Selle alusel koondab ELVL kokkuvõtte, kus on analüüsitud eelnõu mõju omavalitsustele - kas see suurendab töökoormust, kas muudatus puudutab paljusid või vaid üksikuid omavalitsusi, kas see toob kaasa täiendavaid kulusid?

Võrgustikutöö koordineerimine

Oluline tööfookus on võrgustikutöö ehk koostööpõhise tegevuse koordineerimine. Selle kaudu saavad omavalitsused jagada omavahel kogemusi, õppida üksteiselt ja arendada oma teadmisi. Näiteks arutavad erinevate omavalitsuste finantsjuhid koos rahandusküsimusi, personalijuhid teevad koostööd personaliprotsesside arendamisel jne. Võrgustike kaudu saab küsida nõu kolleegidelt, leida häid praktikaid ja vältida "jalgratta leiutamist" igas vallas eraldi.

ELVL-i eesmärk on, et Eestis tegutseks üha koostöövõimelisem omavalitsusmaastik.

Tööpere

Inimesi üle Eesti

Liidus töötavad nõunikud kõikides kohalike omavalitsuste põhitegevustes: planeerimine, ehitus, teed, sotsiaalhoolekanne, haridus, noorsootöö, kultuur, keskkond. Lisaks arendus, lõimumine, personal, kommunikatsioon. Meeskonda kuulub veel ka kolmeliikmeline infotehnoloogia tiim.

Töötajad on üle-eestilise haardega. Igaühel on justkui oma "koduomavalitsus", kus ta elab. Liidupoolne n-ö isikuline kohalolu on olemas Saaremaal, Väike-Maarjas, Rakveres, Tartus, Jõgeval, Sakus, Saue, Tõrvas, Harkus, Jõelähtmes, Raplas, Viimsis, Järva vallas. Tallinnas ka.

Kui kohalikes omavalitsustes on pigem naiste ülekaal, siis meil tosin meest ja kümme naist, keskmise vanusega 50,5 aastat. Noorim on 24-aastane, vanim 72-aastane.

Tiimis kaks volikogu esimeest, mõni volikogu liige ja pooled töötajatest on ise varem töötanud omavalitsuses. See tähendab, et töötajad mõistavad päriselt, mida tähendab omavalitsuses töötamine.

2024. aasta olulisimad tegevused

2024. aastal jätkus organisatsioonikultuuri arendamine ning saadi kokku seminaridel ja väljasõitudel, mis ühendati omavalitsuste külastusega. ELVL-i meeskond kohtus Kihnu, Järva ja Haljala vallavalitsuste töötajatega. See võimaldas vahetada kogemusi, tutvuda kohalike omavalitsuste heade praktikatega ning tugevdada koostöövõrgustikku.

Aasta jooksul oli fookuses ühe põhiprotsessi – õigusloomes kaasaraaõkimise – innoveerimine, mille tulemusel töötatakse 2025. aastal välja digitaalne juhtimislaud. Visuaalne tööriist, mis koondab reaajas olulised andmed ja võtmenäitajad õigusloome protsessi kohta ühte kohta, võimaldades teha teadlikke otsuseid kiiresti, jälgida strateegiliste eesmärkide täitmist ja parendada aruandlust ja läbipaistvust.

Lisaks juurutati büroo meeskonna sisemise tööplaanide ja töövoog jälgimise protsess, mis aitab tagada töökorralduse läbipaistvuse ja võimaldab selgelt määratleda ülesanded, tähtsajad ja vastutajad.

Tööprotsesside täiustamine on andnud olulise panuse büroo juhtimiskultuuri ja -kvaliteedi arengusse.

Töokeskkond

ELVL pakub oma töötajatele kaugtöö võimalust ja paindlikku tööaega. Umbes 50% tööperest eelistab töötamist kodukontoris. Siiski saadakse vähemalt kord kuus kokku Tallinna kontoris.

2024. aastal läbis meeskond roheline kontori sertifikaadi taotlemise protsessi, mis on oluline samm keskkonnasäästliku ja teadliku töökorralduse poole. Selle käigus hindasime organisatsiooni igapäevategevuste mõju keskkonnale ning tegime muudatusi, mis aitavad vähendada energiakulu, jäätmeteket ja ressursside raiskamist.

Astusime 2024. aastal samme keskkonnasäästliku töökorralduse suunas

MAJANDUSKESKKOND

Üldine majanduskäik

Statistikaameti lõplike andmete kohaselt oli Eesti majanduslangus 2024. aastal 0,3%. Samas kujunes aasta viimane kvartal positiivseks – sisemajanduse koguprodukt (SKP) kasvas võrreldes 2023. aasta sama perioodiga 1,2%. Jooksevhindades ulatus SKP 2024. aasta neljandas kvartalis 10,6 miljardi ja aasta lõikes 39,5 miljardi euroni.

Aasta lõpus jäi majandus sisuliselt eelmise aasta neljanda kvartali tasemele, kus SKP vähenes 0,1%. Kogu 2024. aastat iseloomustas siiski majanduse järkjärguline paranemine kvartaalselt. Positiivsemaid arenguid nähti ettevõtluse lisandväärtuses ja väliskaubanduses. Suuremat kasvu näitasid ka kinnisvarategevus, info ja side ning põllumajandus.

Majanduskasvu pidurdasid eelkõige suuremad tegevusalad: ehitus, töötlev tööstus ja kaubandus. Eratarbimine kõikus, kuid lõppes tugevalt, samas kui investeringud vähenesid aasta teises pooles, peamiselt 2023. aasta kõrge võrdlusbaasi tõttu.

Maksutulu andis taas positiivse panuse SKP kasvu juba 2023. aasta lõpus. Lisandväärtus kasvas esmakordselt alates 2022. aasta kolmandast kvartalist. Maksulaekumist toetasid enim käibemaks ja kütuseaktsiis.

Väliskaubanduse elavnemine kajastus neljanda kvartali ekspordi ja impordi kasvus – vastavalt 3,2% ja 3,5%.

Töötuse määr

Statistikaameti tööjõu-uuringu andmetel oli töötuse määr 2024. aasta esimeses kvartalis 7,8% ja teises kvartalis 7,4%.

Registreeritud töötute arv kahanes 2024. aasta esimesel poolel, mida mõjutas enim rahvusvahelise kaitse saanud Ukraina põgenike vähenemine Töötukassa registris.

Septembri lõpu seisuga oli registreeritud töötuna arvel ligikaudu 47 000 inimest, kellest 3 237 ehk 6,8% olid Ukraina rahvusvahelise kaitse saanud isikud.

Piirkonniti jäi kõrgeim töötuse määr püsima Ida-Virumaal, samas kui ülejäänud Eesti piirkondades oli töötuse määr ühtlane. Põhja-Eestis registreeritud töötuse määra langust mõjutas tõenäoliselt sõjapõgenike arvuline vähenemine, kuna suurem osa Ukrainaga seotud rahvusvahelise kaitse saanutest elas just selles piirkonnas.

Palgad 2024

Aasta teises kvartalis ulatus keskmine täistööajale taandatud brutokuupalk 2 007 euroni ning mediaanpalk oli 1 641 eurot. Esimeses kvartalis kasvas keskmine palk 8,9% ja teises kvartalis 7,2%.

Palgakasvu aeglustumist mõjutasid mitmed tegurid, sealhulgas tööjõu tootlikkuse vähenemine ja inflatsiooni aeglustumine, mis vähendas elukalliduse tõusust tulenevat palgasurvet. Samuti oli tööturul ühe vaba töökoha kohta palju töötusi, mistõttu ei pidanud tööandjad värbamisel palkasid oluliselt tõstma.

2023. aasta palgakasvu mõjutas oluliselt avalik sektor, kus jõustusid märkimisväärsed palgatõusud õpetajatele, meditsiinitöötajatele ja siseturvalisuse valdkonna töötajatele. 2024. aastal olid avaliku sektori palgatõusud märksa tagasihoidlikumad. Samas toetas üldist palgakasvu miinimumpalga tõus 13,1%, mille tulemusel kerkis alampalk 820 euroni.

2025. aasta fiskaalne ülevaade

Rahandusministeeriumi 2025. aasta kevadise prognoosi kohaselt peaks majanduse taastumine jätkuma ka tänavu, kuid ebakindlas väliskeskkonnas ning kõrgele kerkinud hinnataseme tingimustes toimub see aegamisi. 2025. aastaks on oodata 1,7%-list majanduskasvu, mis kiireneb 2026. aastal 2,5%-ni.

Töötajate arvu kasvu ootus on edasi lükkunud 2025. aasta lõppu. Tööpuudus jätkab langust. Ettevõtete ootused nii kasvu- väljavaatele kui ka uute töötajate palkamisele on tasapisi parenenud, kuid erinevate tegurite tõttu oodatakse töötajate arvu kasvule pöördumist alles käesoleva aasta lõpus. Tööturu seisu on suhteliselt soodsana hoidnud ettevõtete poolne töötajate arvu hoidmine, et olla valmis uueks kasvutsükliks.

Sise- ja välistegurite ning maksumeetmete koosmõjul kiireneb inflatsioon 2025. aastal 5,2%-ni. Juulist lisanduva käibemaksumäära tõusu mõjul tipneb tarbijahindade tõus aasta teisel poolel. Toit kallineb eelmainitud toormehindade tõusu tulemusena, kandudes siinsetesse hindadesse kiiremini ja suuremas ulatuses kui euroalal. Arvestades kõrgemat elektri börsihinda ning Euroopa madalatest gaasivarudest ja geopoliitlikast tingitud mõjutusi gaasifutuuridele, on energiahinnad tänavu 2,4% kõrgemad kui aasta tagasi.

Kohalike omavalitsuste eelarvepositsiooni kujunemise eelduseks võeti 2024. a tegelikud tulemused ning makromajadus- prognoos, sh arvestades omavalitsuste jooksvate kulude muutumisel inflatsiooni ja keskmise palga muutustega.

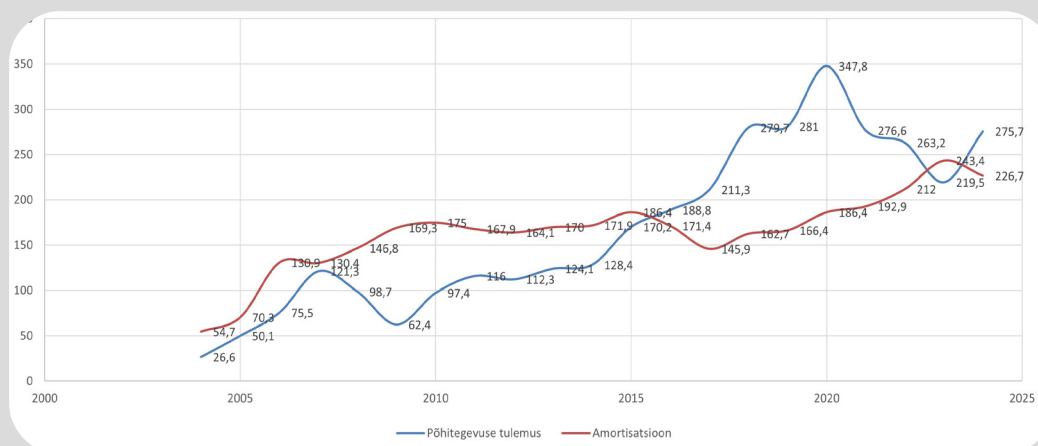
Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk ulatus 2024. aastal 0,4%-ni SKP-st. Suur defitsiit oli tingitud omavalitsuste tulude reaalhindades vähenemisest 2021. aastast alates ja kulude kiirest kasvust (sh kasvanud Euriborist).

Kuna 2025. aastal on kohalike omavalitsuste valimised, mis tavapäraselt on kaasa toonud keskmisest suurema rõhu investeringutele ja muudele kuludele, siis võib oodata käesoleval aastal suure defitsiidi jätkumist. Valimistele järgnevatel aastatel väheneb omavalitsuste defitsiit 0,1% kuni 0,2%-ni SKP-st. Seda tingib ühelt poolt vähenenud võimekus kohustusi juurde võtta, kuid teiselt poolt aitab investeringukuludid katta hüppeliselt kasvav saadavate investeringutoetuste maht (välisabi ja CO₂ kvooditasud).

Kohalike omavalitsuste füüsilise isiku tulumaksu laekumine suureneb 2025. aastal võrreldes kehtiva riigieelarve jaoks tehtud prognoosiga 9 miljoni euro võrra 1 959 miljoni euron, sest 2024. aasta laekumine ületas suveprognoosi oodatust kiirema palgakasvu tõttu, mis mõjutas baasiefektina kogu prognoosiperioodi laekumist.

Kohalikele omavalitsustele laekuv osa moodustab 66% kogu 2025. aastal tasutavast füüsilise isiku tulumaksust. Kohalikele omavalitsustele laekus 2024. aastast tulumaksu 2,5% isikute riiklikust pensionitulust ning muudelt tuludelt laekuv tulumaksu määr langes 11,89%-le. 2025. aastal langeb muudelt tuludelt eraldatav tulumaksu määr 11,29%-le, 2026. aastal 10,64%-le ja 2027. aastal 10,23%-le. Samal ajal suurendatakse omavalitsustele pensionitulust laekuva eraldise määra – 2025. aastal tõuseb see 5,5%-le, 2026. aastal 8,5%-le ja jõuab 2027. aastaks samuti 10,23%-ni. Need muudatused on tasa- kaalus ega mõjuta seetõttu riigieelarve ega omavalitsuste füüsilise isiku tulumaksu kogulaekumist.

Aastatel 2025–2029 stabiliseerub laekumise kasv keskmiselt 4,7%-le aastas ja osakaal kogu tasutavast füüsilise isiku tulumaksust ulatub 2029. aastal 77%-ni.

Põhitegevuse tulemus on aastatel 2004–2024 näidanud üldiselt kasvutrendi, kuid seda katkestavad kaks langusperioodi – 2009. ja 2023. aastal. Samal ajal on amortisatsioon kasvanud ühtlaselt ja ületas 2023. aastal esmakordselt põhitegevuse tulemust.

Allikas riigiraha.fin.ee

TEGEVUSPRIORITEET NR 1

Liikmete huvide esindamine riigieelarve läbirääkimistel

Vabariigi Valitsus ja Eesti Linnade ja Valdade Liit peavad igal aastal läbirääkimisi järgmise nelja aasta riigi eelarvestrateegia ning eelseisva aasta riigieelarve üle. Läbirääkimiste eesmärk on kokku leppida kohalike omavalitsuste tulubaasi, tasandusfondi ning riigieelarvest eraldatavate toetuste suuruses ja jaotuses riigieelarve seaduse eelnõus. Samuti käsitletakse läbirääkimistel kohalikke omavalitsusi vahetult mõjutavaid valdkondlikke poliitikasuundi.

Riigieelarve läbirääkimistel osalemine on üks Eesti Linnade ja Valdade Liidu olulisemaid põhitegevusi, mille kaudu esindatakse kohalikke omavalitsusi ja kaitsakse nende huve.

Läbirääkimiste poolteks on Eesti Vabariigi Valitsuse moodustatud valitsuskomisjon ning üleriigiline omavalitsusliit (ELVL). Valitsuskomisjoni juhivad regionaal- ja põllumajandusminister.

ELVL-i esindajad riigieelarve läbirääkimisteks valitsuskomisjoniga

Mihhail Kõlvart, Tallinna linnapea (kuni 11.06.2025)
 Mihkel Juhkami, Rakvere Linnavolikogu esimees
 Urmas Klaas, Tartu linnapea
 Kaarel Oja, Tallinna abilinnapea (alates 11.06.2025)
 Andres Laisk, Saue vallavanem
 Taavi Aas, Jõgeva vallavanem
 Georg Pelisaar, Põlva Vallavolikogu esimees
 Imre Jugomäe, Mulgi Vallavolikogu liige
 Ingvar Saare, Lääneranna vallavanem
 Irina Talviste, Pärnu abilinnapea
 Kurmet Mürsepp, Antsla abivallavanem
 Lauri Luur, Tori vallavanem
 Maris Toomel, Jõhvi vallavanem
 Priit Lomp, Kastre Vallavolikogu liige
 ELVL-i poolne riigieelarve läbirääkimiste koordinaator
 asedirektor Jan Trei

ETTEPANEKUD

Eesti Linnade ja Valdade Liidu poolt esitatud riigieelarve läbirääkimiste prioriteetid ja fiskaalse mõjuga ettepanekud riigi eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta riigieelarve osas olid:

1. Tulubaasi suurendamine

Omavalitsuste tulubaasi mudel peab tagama, et kõik omavalitsused suudaksid täita neile pandud ülesandeid ning pakkuda avalikke teenuseid ühtlase kvaliteediga kogu riigi territooriumil.

Riigi tasandil tehtud otsused on ümberjaganud kohalike omavalitsuste tulubaasi ja suurendanud nende kulusid. Näiteks tõusis õpetajate alampalga määr 2023. aastal 23,89% ja 2024. aastal 6,6%. Samuti suurenes käibemaksumäär kahe protsendipunkti võrra.

KOV-ile eraldatava füüsilise isiku tulumaksu määra tõstmine

Omavalitsused on jätkuvalt seisukohal, et nende tulubaas peab katma kõik olulised kulud, sealhulgas riigi otsustest tulenevad lisakulud – näiteks käibemaksumäära tõus, õpetajate alampalga tõusud ja hooldusreformiga seotud kulud.

Samuti ei saa tähelepanuta jätta asjaolu, et 2023. aasta andmete põhjal ületas kohalike omavalitsuste põhivara amortisatsioon põhitegevuse koondtulemi, mis viitab jätkusuutmatule olukorrale.

Eesti Linnade ja Valdade Liit tegi ettepaneku tõsta omavalitsustele eraldatava füüsilise isiku tulumaksu määra seniselt 11,89%-lt vähemalt 13,19%-le, et omavalitsused suudaksid katta oluliste kulude kasvu ja tagada avalike teenuste kvaliteetne osutamine kogu riigis.

Ettepanek tulumaksumäära järkjärguliseks tõstmiseks

 2025. aastal 13,19%

 2026. aastal 13,59%

 2027. aastal 14,00%

 2028. aastal 14,42%

Tasandusfondi suurendamine ja valemi täiustamine

Eesti Linnade ja Valdade Liit tegi ettepaneku suurendada tasandusfondi mahtu, kasutades selleks täiendavaid eraldisi riigieelarvest ning tõstes samal ajal kohalikele omavalitsustele eraldatava füüsilise isiku tulumaksu määra tasemele, nagu on välja toodud punktis 1. Täiendava tuluvallikana nähakse võimalust suunata omavalitsustele ka osa juriidilise isiku tulumaksust.

Lisaks tuleb tasandusfondi jaotamise valemi parameetreid muuta viisil, mis arvestab regionaalse mahajäämuse kompenseerimise vajadusega. See võimaldab paremini toetada neid omavalitsusi, kellel on suurimad teenuste pakkumise ja investeerimise vajadused.

Soovituslik tasandusfondi maht

 2025. aastal 135,1 miljonit eurot

 2026. aastal 135,1 miljonit eurot

 2027. aastal 139,2 miljonit eurot

 2028. aastal 139,2 miljonit eurot

Valitsuskomisjoni seisukoht

Valitsuskomisjon rõhutas, et Euroopa Liidu eelarve reegleid ületav valitsussektori defitsiit aastatel 2025–2028 ei võimalda suurendada omavalitsustele eraldatavat tulumaksuosa ega tasandusfondi mahtu riigieelarve tulude arvelt.

Valitsuskoalitsiooni prioriteediks on aastatel 2025–2029 omavalitsuste tulumaksu ümberkorraldamine. Selle eesmärk on suurendada pensionituludelt laekuvat tulumaksu osa ning vähendada muudelt tuludelt laekuvat osa, mis võimaldab paremini toetada tulubaasi ühtlustamist ja vältida ulatuslikku vähenemist üksikutes oma- valitsustes.

Tulumaksuseaduse muudatuse kohaselt

- **2025** pensionituludelt 5,50%,
muudelt tuludelt 11,29%
- **2026** pensionituludelt 8,50%,
muudelt tuludelt 10,64%
- **alates 2027** ühtne määr 10,23% kõigilt tuludelt

Tulubaasi vähenemise kompensatsioonimudel

- 2025 maksimaalne vähenemine kuni 1,5%
võrreldes muutmata stsenaariumiga
- 2026 kuni 2,0%
- 2027 kuni 2,5%
- 2028 kuni 3,0%
- 2029 kuni 3,0%

Selle mudeli kohaselt suunatakse tulukamate omavalitsuste tulevane tulumaksu kasv osaliselt vähem tulukate omavalitsuste toetuseks. See aitab leevendada negatiivseid mõjusid, mis tulenevad käibemaksu ja intressimäärade tõusust.

Lisaks on valitsuskomisjonil kavas tasandusfondi valemi parameetrite ülevaatamine, et tagada selle suurem sihipärasus ja tasakaalustatum mõju.

2. Netovõlakoormuse erandi pikendamine kuni 2032. aastani või muuta see püsivaks

Kohalike omavalitsuste finantsdistipliini tagamise meetmed (KOFs) kehtestati ajal, mil laenukoormus oli madal ja majanduskasv kiire. Selliseid tingimusi ei ole viimastel aastatel enam eksisteerinud.

Arvestades viimaste aastate arenguid – sh sõda Euroopas, kiiret üldist inflatsiooni ja ehitushindade järsku kasvu – on tagasipöördumine tavapärase netovõlakoormuse (NVK) 60% ülemmäära juurde juba aastaks 2028 liiga varajane ja eba-realistlik.

Omavalitsused rõhutasid, et nad peavad suutma oma laenuintresside maksed katta põhitegevuse tulemi arvelt jooksva eelarveaastal. Laenulepingute tingimused varieeruvad omavalitsuste lõikes, mistõttu ei ole otstarbekas ühtlustada maksimaalseid piirmäärasid madalama põhitegevuse tulemiga omavalitsuste jaoks.

Pangad hindavad iga omavalitsuse laenuvõimet individuaalselt ja teevad kaalutletud otsuseid. Samuti on omavalitsuste finantsjuhtimise praktikad aastatega arenenud. Laenu võetakse vastavalt tegelikele vajadustele ja üldjuhul ulatuses, mida suudetakse teenindada. Erijuhtumeid tuleks käsitleda individuaalselt, mitte kogu sektori ulatuses piiranguid karmistades.

Valitsuskomisjoni seisukoht

Netovõlakoormuse piirmäära ajutine erand kehtestati 2020. aastal COVID-19 kriisi ajal majanduse elavdamise eesmärgil ning see pidi kehtima vaid kuni 2024. aasta lõpuni.

Tänapäevaks on kohalike omavalitsuste põhitegevuse tulem halvenenud, intressikulud kasvanud ning finantsriskid suurenenud. See on kahjustanud omavalitsuste suutlikkust oma laene teenindada. Seda kinnitab ka [Omavalitsuste finantsolukorra indeks](#).

Valitsuskomisjoni hinnangul tähendaks KOFs-i reeglite lõdvendamine valitsussektori eelarve defitsiidi kasvu. Arvestades, et Eesti valitsussektori defitsiit aastatel 2025–2028 ületab Euroopa Liidu eelarvedistsipliini reegleid, ei ole üldine leevendus praeguses olukorras aktsepteeritav.

Reeglite leevendamine oleks võimalik ainult siis, kui omavalitsused pakuvad vastu meetmeid, mis aitaksid vähendada valitsussektori defitsiiti.

3. Üldhooldusreformi rakendamiseks piisav tulubaas

Omavalitsuste hinnangul on üldhooldusreformi läbiviimiseks riigi poolt eraldatud vahendid ebapiisavad. Tulemuseks on see, et omavalitsused on sunnitud teenuse korraldamiseks kasutama oluliselt rohkem oma eelarvelisi vahendeid kui enne reformi.

2024. aasta 5. märtsi seisuga andis 61 omavalitsust tagasisidet, mille põhjal nende arvestuslik omaosalus reformi elluviimisel ulatub kokku 25,87 miljoni euron. Lisaks tõtsid teenusepakkujad alates 1. aprillist hindu.

Omavalitsused peavad oluliseks teostada üldhooldusreformi kulu-tulu analüüs, mis annaks selge pildi tegelikust rahavajadusest ning võimaldaks kavandada jätkusuutlikku rahastamist.

Valitsuskomisjoni seisukoht

Sotsiaalministeerium koostöös Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga seirab reformi elluviimist ja selle kulude-tulude suhet jooksvalt. 2025. aasta riigieelarves on tasandusfondi kaudu kavas suurendada pikaajalise hoolduse eelarveosa ligikaudu 3 miljoni euro võrra. Need vahendid pärinevad tulumaksureformi käigus reservi jäetud summast.

Toetuse suurenemine suunatakse eelkõige nendele omavalitsustele, kus pikaajalisel hooldusel olevate inimeste osakaal on kõige suurem. Sellega püütakse leevendada suurenend rahalist survet.

Osapoolte kokkulepe

Põhjalikum mõjuhindang üldhooldusteenuse rahastamise muudatustele koostatakse 2026. aastal.

2024/2025. aasta sügis-talvel kaardistavad Sotsiaalministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning omavalitsused ühiselt:

reformi rakendamisega ilmnenu probleeme;

võimalikud lahendusvõimalused;

edasised rahastamisvajadused.

4. Vahendite eraldamine omavalitsustele kriisispetsialistide (kriisi- ja ennetustöö spetsialisti) ametikohtade tööjõukulude katteks

Kohalike omavalitsuste üks põhikohustusi on kriisideks valmisoleku tagamine ja nende lahendamine. See tähendab, et lisaks tavapärasele ülesannetele tuleb neil tegeleda ka erakorraliste ja sageli keerukamate tegevustega. Näiteks tuleb korraldada lisatransporti, tagada toidu ja joogivee logistika, teavitada elanikke, kaasata lisapersonali või vabatahtlikke jne. Kõik need tegevused toovad kaasa lisakulusid.

Uute seaduseelnõude kohaselt tuleb igas omavalitsuses luua vähemalt üks kriisidega tegelev ametikoht, suuremates omavalitsustes isegi mitu. See tähendab omavalitsustele märkimisväärset lisakulu.

Et toetada omavalitsusi kriisivarude soetamisel, tegi Eesti Linnade ja Valdade Liit ettepaneku luua riiklik kriisireserv. Samuti on Päästeamet kinnitanud ulatusliku evakatsiooniplaani, mille järgi peab iga omavalitsus määratlema evakuatsioonikohad vähemalt 2%-le elanikkonnast ning tagama nende kohtade varustuse ja toitlustamise.

Seetõttu tegi Eesti Linnade ja Valdade Liit ettepaneku eraldada omavalitsustele sihtotstarbelised vahendid evakuatsioonikohtade varustamiseks.

Valitsuskomisjoni seisukoht

Põhimõtteliselt toetatakse omavalitsuste rahastamise suurendamist kriisikindluse tõstmiseks. Esmatähtis on leida vahendid kriisispetsialistide palkamiseks, et parandada valmisolekut kriisideks.

5. Suurendada kohalike teede hoiuks ja tänavavalgustuse teenuse osutamiseks eraldavate vahendite mahtu

Kohalikud teed moodustavad 40,6% kogu Eesti teedevõrgust. Enne 2008. aasta majanduskriisi eraldati nende hoolduseks riigieelarvest 40,5 miljonit eurot. Kriisi tõttu vähendati seda summat 28% võrra ning alates 2013. aastast on toetus püsinud sisuliselt muutumatuna – 29,3 miljonit eurot aastas (v.a. erakorraline COVID-meede 2020. aastal).

Omavalitsuste esindajad, sealhulgas Tallinna linn Eesti Linnade ja Valdade Liidu kaudu, taotlevad 2008. aasta taseme taastamist ning toetuse suurendamist vastavalt riigiteede teehoiukava kasvule. Praegune rahastus ei kata tegelikke vajadusi ega võimalda tagada vajalikku teenustaset.

Ettepanek 2025. aastaks

- Suurendada kohalike teede ja tänavavalgustuse toetust vähemalt 45,5 miljoni euroni.
- Lisada sellele 12 miljonit eurot juhtumipõhiseks toetuseks (nt erakorralised kahjustused, ilmastikust tingitud kulud jms).

Valitsuskomisjoni seisukoht

- Aastatel 2024–2025 on kavas jätkata 29,3 miljoni euro suuruse valemipõhise toetusega.
- Edasised otsused tehakse 2024. aasta septembris riigi eelarvestrateegia (RES) 2025–2028 läbirääkimiste käigus.
- Toetatakse teehoiutoetuse üleviimist omavalitsuste tulubaasi, mis võimaldaks toetuse kasvu vastavalt tulumaksu laekumisele. Samuti peetakse mõistlikuks koondada tulubaasi mitut liiki toetused.

Läbirääkimiste koondtabel

	2024. aasta eelarve	2025. aasta eelarve	ELVL lisavahendite taotlus	ELVL poolne eriarvamus
Residendist füüsilise isiku tulumaksuosa	11,89%	11,29%	2025. a 13,19% 2026. a 13,59% 2027. a 14,00% 2028. a 14,42%	Kokkulepe
Residendist füüsilise isiku riikliku pensioni tulumaksu osa	2,5%	5,5%		Kokkulepe
KOV tasandusfond koos muudest allikatest lisanduvate summadega	135,1 mln	130 mln	2025. a 135,1 mln 2026. a 135,1 mln 2027. a 139,2 mln 2028. a 139,2 mln	Eriarvamus
Koolilõuna toetus	24,4 mln	23,9 mln	2025. a 44,6 mln 2026. a 44,6 mln 2027. a 44,6 mln 2028. a 44,6 mln	Eriarvamus
Huvitegevuse ja huvihariduse toetus	10,25 mln	9,23 mln	2025. a 15,4 mln 2026. a 15,4 mln 2027. a 15,4 mln 2028. a 15,4 mln	Kokkulepe
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	16 mln	16 mln	2025. a 34,46 mln 2026. a 36,87 mln 2027. a 39,08 mln 2028. a 39,07 mln	Kokkulepe

Õpilaskoduse kohatoetus toimetulekuraskustes perede lastele	2000 eurot õpilase kohta aastas	2000 eurot õpilase kohta aastas		Kokkulepe
Maakondlike õpilasuuringute ja aineühenduste, koolijuhtide ja õpetajate ühistegevuse ja täiendkoolituse toetus	1,6 mln	1,6 mln		Kokkulepe
Toimetulekutoetuseks (sh toetuse administreerimise hüvitis)	38,58 mln	43,23 mln		Kokkulepe
Suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi osutamise toetus	2,65 mln	2,65 mln	2025. a 45,5 mln 2026. a 46,87 mln 2027. a 48,28mln 2028. a 49,72 mln	Eriarvamus
Vaimse tervise toetus	-	1,54 mln		Kokkulepe
Kohalike teede hoiu valemipõhine toetus	29,3 mln	29,3 mln	2025. a 18,5 mln 2026. a 18,5 mln 2027. a 18,5 mln 2028. a 18,5 mln	Kokkulepe
Üleantud endiste riigiteede toetus	0,08 mln	0,13 mln		Kokkulepe
Maakonnaraamatukogude tegevustoetus	1,5 mln	1,5 mln		Kokkulepe
Raamatukogude teavikute toetus	2 mln	1,92 mln	2025. a 2,5 mln 2026. a 2,63 mln 2027. a 2,76 mln 2028. a 2,76 mln	Kokkulepe
Muuseumide, orkestrite, teatrite toetused	1,8 mln	1,71 mln		Kokkulepe
Regionaalsete tervisespordikeskuste arendamise toetus	0,6 mln	0,62 mln		Kokkulepe
Treenerite tööjõukulude toetus	11,8 mln	11,76 mln		Kokkulepe
Laulu- ja tantsupeo kollektiivide juhendajate palgatoetus	2,7 mln	2,7 mln		Kokkulepe
Maakondliku arendustegevuse toetus	2,06 mln	2,06 mln		Kokkulepe
Toetus omavalitsustele kriisi spetsialistide (kriisi- ja ennetustöö spetsialisti) ametikohtade tööjõukulude katteks	0	0	2025. a 5,53 mln 2026. a 5,53 mln 2027. a 5,53 mln 2028. a 5,53 mln	Eriarvamus

Valitsuskomisjoni ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta riigieelarve läbirääkimiste protokoll allkirjastati 23. septembril 2024. aastal.

TEGEVUSPRIORITEET NR 2

Liikmete huvide esindamine õigusloomes

Üks tõhusamaid viise omavalitsuste huvide kaitsmiseks on osalemine õigusloomeprotsessis, kus otsitakse tasakaalu keskvalitsuse eesmärkide ja kohalike omavalitsuste tegelike võimaluste vahel. Vabariigi Valitsuse määruse kohaselt tuleb kõik eelnõud, mis puudutavad kohaliku omavalitsuse üksuste õigusi, kohustusi või elu korraldust, kooskõlastada Eesti Linnade ja Valdade Liiduga (ELVL). Samuti esitatakse ELVL-i poolt arvamusi ja tähelepanekuid eelnõude kavandite ning Riigikogu menetluses olevate eelnõude kohta.

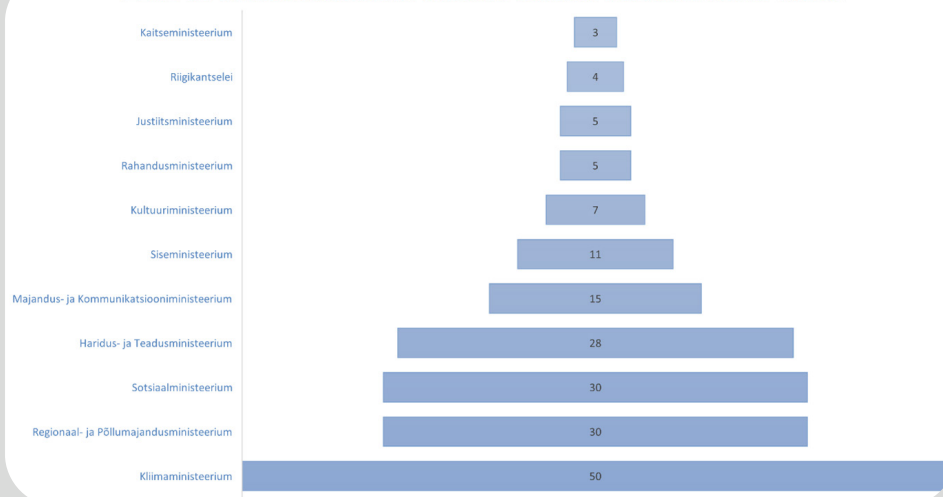
ELVL-i büroo töötajad teevad saabunud eelnõudele – olgu need tulnud eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu või ministeeriumist otse – esmase kiiranalüüsi ning saadavad need seejärel omavalitsustele arvamuse andmiseks. Omavalitsustelt laekunud märkuste ja ettepanekute analüüsimine ning koondamine ELVL-i selgeks ja tasakaalukaks seisukohaks on protsessi üks keerukamaid etappe.

Omavalitsused on väga erineva suuruse ja haldussuutlikkusega. Mõni keskviimu poolt kavandatav nõue võib olla ühele omavalitsusele lihtsalt täidetav, kuid teisele tõsiseks väljakutseks. Seetõttu ei jookse võimalikud vastuolud tingimata suurte ja väikeste valdade või linnade vahel, vaid sõltuvad sageli konkreetsetest oludest. Ettepanekud kooskõlastamise käigus võivad olla omavahel vastuolus, kuna iga arvamus peegeldab tihti arvamuse andja koondvaateid, mis sõltub konkreetse inimese maailmavaatest, poliitilistest, usulistest jms tõekspidamistest.

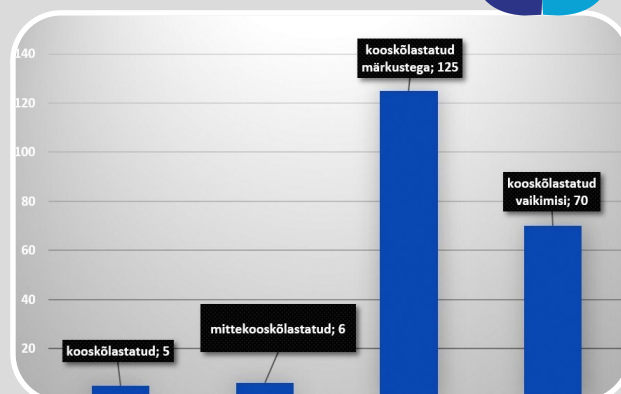
ELVL-i ülesanne on koostöös liikmetega tuvastada eelnõudes peituvad olulised nüansid ning leida tasakaalustatud kompromissid, mis arvestavad võimalikult paljude omavalitsuste ootuste ja võimalustega.

2024. aastal menetleti eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu üle 200 õigusakti – sealhulgas seadusi, seaduste väljatöötamiskavatsusi, Vabariigi Valitsuse ja ministrite määrusi ja korraldusi –, mis puudutasid otseselt või kaudselt kohalike omavalitsuste tegevust, ülesandeid, õigusi või kohustusi.

ELVL-ile kooskõlastamiseks esitatud eelnõud ministeeriumide lõikes.

ELVL-ile
kooskõlastamiseks
esitatud eelnõud
ministeeriumide(+
Riigikantselei) lõikes.
[eelnõude jaotuse
tabel.xlsx](#)

TEGEVUSPRIORITEET NR 3

Valdkondliku võrgustumise arendamine

Valdkondliku võrgustumise eesmärk on tugevdada omavalitsuste teadmispõhist ja koostööl põhinevat arengut konkreetsetes valdkondades. Võrgustikud võimaldavad kolleegidel jagada kogemusi ja parimaid praktikaid, lahendada probleeme koostöös ning arendada ühiselt uusi lahendusi ja teenuseid. Lõppeesmärk on luua võimekas, tark ja sidus kohalike omavalitsuste võrgustik.

Näiteks keskkonna valdkonnas koordineerib Eesti Linnade ja Valdade Liit projekti raames kohalike energiakogukondade loomist 12 omavalitsuses. IT-valdkonnas viiakse suuremate grupi osalusel läbi üleminek uuele koduleheplatvormile, mida juhib liidu IT-meeskond. Liit korraldas üle Eesti uutele KOV-i töötajatele sisseelamiskoolitusi ning lõimumis-valdkonnaga tegelevad ametnikud said õppereisil Taanis kogemusi Põhjamaade heade praktikate kohta.

2024. aastal toimus kokku 95 võrgustumissündmust, mis hõlmasid nii lühikesi veebipõhiseid infohommikuid, päevapikkuseid seminare kui ka mitmepäevaseid konverentse.

Võrgustikutöö valdkonniti

valdkond	kohtumiste arv
 Kultuur	1
 Keskkond	2
 Välissuhted	2
 Kommunikatsioon	2
 Haridus	4
 Rahandus	6
 IT	8
 Sisejulgeolek	10
 Lõimumine	14
 Sotsiaal	16
 Personal	17

Linnade ja Valdade Päevad

Linnade ja Valdade Päevad on liidu korraldatav iga-aastane suursündmus, mis toob kokku kohalike omavalitsuste juhid, spetsialistid ja partnerid, et arutada olulisi teemasid, jagada parimaid praktikaid ja tugevdada koostööd.

Tavapäraselt toimuvad Linnade ja Valdade Päevad Tallinnas, kuid 2024. aastal kolis sündmus ülikoolilinna Tartusse, kuna Tartu kandis sel aastal Euroopa kultuuripealinna tiitlit.

Kahepäevane konverents toimus Tartu ülikooli spordihoones kahes saalis, kus toimusid elavad debadid ja arutelud kohalike omavalitsuste olulistel teemadel ja konverentsi raames toimus koostöös Soome Omavalitsusliiduga eraldi teematuba, kus fookus ringmajandusel.

Linnade ja Valdade Päevad toimusid 2024. aastal juba 18. korda.

RAHANDUSE JA MAKSUPOLIITIKA VALDKOND

Õiglane ja toimiv tulubaasi mudel

Töörühm on jätkuvalt seisukohal, et olemasolevat, välja kujunenud tulubaasi süsteemi ei oleks tulnud lõhkuda. Olukorras, kus kõik omavalitsused on alarahastatud, ei ole ühtedelt teistele ümberjagamise poliitika jätkusuutlik lahendus. Pikemas ajahorisondis vähendab see kõikide omavalitsuste toimetulekut ja võimekust pakkuda kvaliteetseid teenuseid peredele, kelle lapsed tarbivad rahaliselt domineeriva osa omavalitsuse teenustest, eriti hariduses.

Omavalitsuste fiskaaltasakaalu mõjutavad muudatused peaksid olema kavandatud kooskõlas omavalitsuste eelarvestrateegiatega ning jõustuma mitte varem kui nelja aasta pärast. Omavalitsustel peab olema võimalik kohaneda vastavalt planeeritud kulubaasile. Eelistatud on, et kõik omavalitsuste kulused oluliselt mõjutavad tegurid oleks teada vähemalt neljaks aastaks – näiteks õpetajate alampalga kasv.

Kriisiolukordade lahendamiseks kokkulepitavad erisused peaksid olema tähtajalised, et pärast tähtaega tulubaasi automaatselt taastada. Sellest peaks kujunema seadusloome hea tava.

Põhiteemad

Õiglane ja toimiv tulubaasi mudel

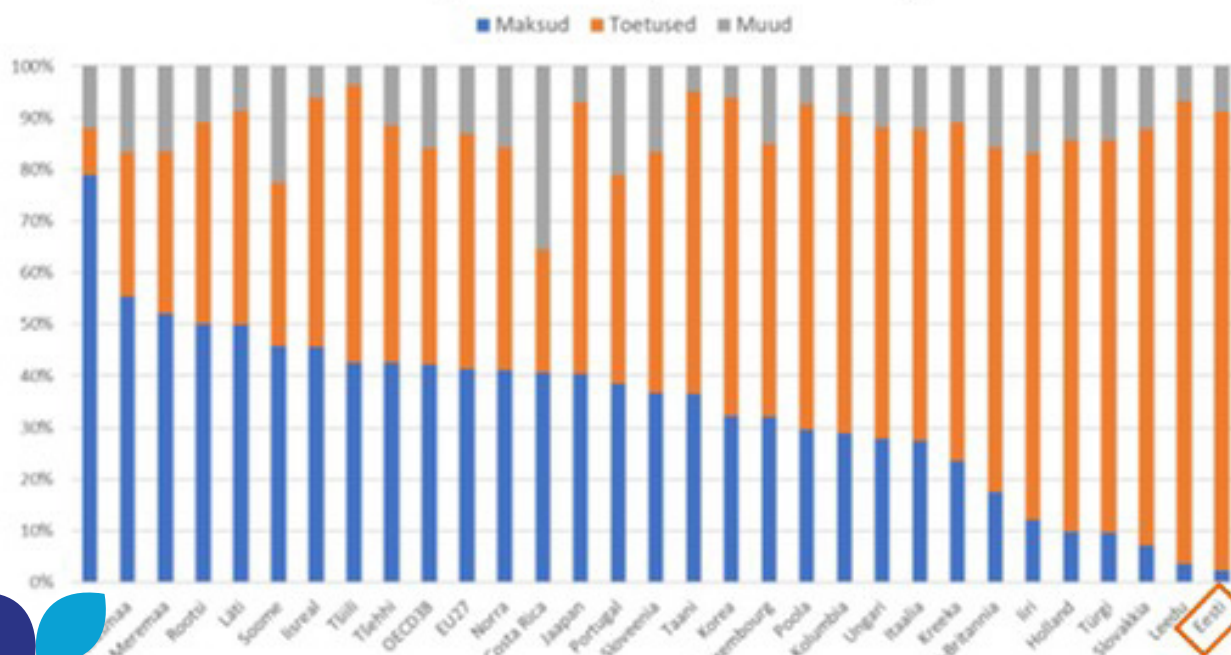

Tasandusfondi suurendamine

Netovõlakoormuse erandi pikendamine või püsivaks muutmine

Tuluautonoomia on puudulik (OECD 2023)

Töörühm rõhutab jätkuvalt vajadust suurendada omavalitsuste finantsautonoomiat. Eesti on OECD riikide seas üks väiksema finantsvabadusega riike

Maksusüsteemi muutmise ettepanekuid on Eesti Linnade ja Valdade Liit esitanud igal aastal, kuid praktilist edasiliikumist pole toimunud. Näiteks 2020. aasta protokollis oli fikseeritud kohalike maksude süsteemi kaasajastamise vajadus.

Tasandusfondi suurendamine

Tasandusfondi roll on aidata järele piirkondi, kus maksutulu on väiksem ja arenguvõimalused piiratumad. Selleks tuleb fondi mahtu suurendada, et tagada regionaalne tasakaal ja toetada mahajäänud piirkondade arengut.

Netovõlakoormuse erandi pikendamine või püsivaks muutmine

Et omavalitsused saaksid jätkata vajalike investeeringute tegemist (nt teed, koolid, sotsiaaltoetused), tuleb pikendada kehtivat netovõlakoormuse erandit vähemalt aastani 2032 või muuta see püsivaks. See annab omavalitsustele paindlikkust ja kindlustunnet pikaajaliste plaanide elluviimiseks.

Rahanduse ja maksupoliitika valdkonna töörühm

Esimees

Andres Laisk, Saue vallavanem

Liikmed

Meelis Leidt, Tartu abilinnapea
Meelis Luht, Tartu linna rahandusosakonna juhataja
Irina Talviste, Pärnu abilinnapea
Meelis Kukk, Pärnu abilinnapea
Silver Tamm, Tallinna linna finantsdirektor
Angelika Kallakmaa-Kapsta, Tallinna Linnakantselei konsultant
Toomas Tammik, Järva vallavanem
Aime Roosioja, Türi valla finantsjuht
Priit Priit Värvi, Elva vallavanem
Randar Lohu, Saku valla finantsteenistuse juht

Valdkonnajuht ELVL-i asedirektor Jan Trei, töörühma koordinaator finantsnõunik Toomas Johanson

Võrgustiku kohtumised

08.02 KOV sotsiaalkaitse kulude kajastamine – avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhend

16.04 Finants- ja personalivaldkonna ühisseminar

10.05 Enamlevinud vead välisloetuste kasutamisel ja soovitusel riigihangete korrektseks läbiviimiseks

05.09 KOV finantsjuhtide miniseminar

18.11 Kontoplaani + KOFS muudatused

04.12 Infopäev Struktuuritoetuste 2028+ tulevik ja omavalitsustele kavandatavad toetused 2025. aastal

Finantsvõrgustiku juhtgrupp finants- ja personalivaldkonna ühisseminaril

SISETURVALISUSE JA KRIISISUUTLIKKUSE VALDKOND

Kriisipetsialistide vajadus kohalikes omavalitsustes

Jõustus hädaolukorra seadus (HOS) ning sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, millega võeti Eesti õigusesse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb elutähtsate teenuste osutajate toimepidevust.

Kui seni käsitles seadus elutähtsate teenuste korraldajatena vaid neid kohalikke omavalitsusi, kus elanike arv ületas 10 000 piiri – kokku 33 KOV-i –, siis uue eelnõu alusel laienes see kõigile 79 linnale ja vallale üle Eesti. See tõi kaasa olukorra, kus 46-le omavalitsusele lisandusid täiesti uued ülesanded, mille täitmine eeldab spetsiifilisi teadmisi ning lisaressursside olemasolu.

Uus seadus toob kaasa ka uusi funktsioone ja tegevussuundi, muuhulgas kohalike riskianalüüside koostamine, panustamine riiklikesse strateegiatesse ning elutähtsate teenuste toimepidevuse pikemaajaline planeerimine. Samuti laieneb nende ettevõtjate ring, kelle suhtes omavalitsused peavad täitma elutähtsa teenuse korraldaja kohustusi.

Muutub järjest enam aktuaalseks vajadus kohalikes omavalitsustes töötavate kriisipetsialistide järele, kelle töö-ülesanded hõlmaksid kriisivalmiduse, riskijuhtimise ja toimepidevuse planeerimisega seotud valdkondi. Seega on nii riigi kui ka omavalitsuste seisukohalt oluline tagada, et igas KOV-is oleks olemas kompetentne spetsialist, kes uusi ülesandeid täidab ning omab vajalikke pädevusi.

Põhiteemad

Kriisipetsialistide vajadus

Tsiviilkriisi ja riigikaitse seadus

Kriisipoed ja varjumise õiguskeskkond

Tsiviilkriisi ja riigikaitse seadus (TSIRK)

Jätkus tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse (TSIRK) eelnõu menetlemine. Tegemist on mahuka õigusaktiga, millega planeeritakse kohalikele omavalitsustele veelgi uusi ülesandeid, mis on otseselt seotud elanikkonnakaitse, tsiviilkriisi juhtimise ja kriisideks valmisoleku süsteemse arendamisega. Nende täitmine eeldab aga nii piisava rahalise ressursi eraldamist kui ka kompetentsete spetsialistide olemasolu KOV-ides.

Eesti Linnade ja Valdade Liit on olnud aktiivselt kaasatud eelnõu menetlemisse ning korraldanud mitmeid infopäevi, arutelusid ja ümarlauakohtumisi. Aruteludel on tõstatatud küsimus, et seadusemuudatustega peab kaasas käima ka kaasaegsete töövahendite ja digilahenduste arendamine. Näiteks riskianalüüside koostamine ei tohiks jääda Exceli tabelite tasandile ning taustakontrollide tegemiseks peaksid olema kättesaadavad automaatsed andmevahetuskanalid karistusregistriga. Vastasel juhul koormatakse kohalikke omavalitsusi ebaproportsionaalse käsitöö ja bürokraatiaga.

Kriisipoed ja varjumise õiguskeskkond

Põhiküsimuseks kujunes, kas kriisipöörde puudutavat teavet peaks rahuajal avalikult jagama või mitte. Mitmed osapooled leiavad, et elanikud peaksid teadma, millised toidupoed, apteegid või muud esmatarbekaupade pakkujad jäävad kriisi ajal avatuks. Ka teised kriisiks valmistumise objektid – näiteks haiglad ja varjumiskohad – on üldsusele teada ning vaenulikud osapooled saavad nende asukoha nagunii tuvastada.

Teisalt on arvamusi, et sellise info avalikustamine võib muuta kriisiobjektid sihtmärkideks, eriti küberrünnakute kontekstis. Arvestades, et Eestis on juba täna täheldatud kriitilise taristu vastu suunatud küberründeid, on mõistetu, miks mitmed eksperdid soovivad kriisipöörde asukohti avalikustada alles vahetult enne kriisi või selle alguses. Rõhutatakse, et kriisiolukord ei kujune hetkega ning kohalikel omavalitsustel ning ametiasutustel on piisavalt aega elanike teavitamiseks, kui olukord seda nõuab.

Leiti, et kriisipöörde asukohtade avalikustamine rahuajal ei ole põhjendatud.

Tähelepanu all oli varjumise temaatika ja vajadus luua selle ümber selge õiguskeskkond. Seni ei olnud õigusaktides varjumisega seotud mõisted ega vastutused selgelt reguleeritud. Puudusid nii varjumise, varjendi kui ka varjumiskoha definitsioonid ning kindel asutus, mis vastutaks nende korraldamise ja järelevalve eest.

Siseministeeriumi määras varjumise korraldamise Päästeameti ülesandeks, kes hakkab tegelema nii meetmete rakendamise kui ka järelevalvega. Lisaks töötati välja raamistik, mille alusel saab varjumisega seotud tegevusi riigi ja KOVi-de tasandil arendada.

Eriliselt rõhutatakse vajadust rajada varjendid just uutesse koolidesse ja lasteaedadesse, sest rahvusvahelised kogemused – eelkõige Ukraina näitel – on näidanud, et sõjaohu korral saab haridusasutuste töö jätkuda vaid siis, kui neil on olemas turvaline varjumisvõimalus.

Siseturvalisuse ja kriisisuutlikkuse valdkonna töörühma liikmed riigieelarve läbirääkimistel

Esimees

Maido Nõlvak, Rakvere vallavanem

Liikmed

Evelin Uibokand, Tartu Linnavalitsuse kriisikoordinaator (ELVL-i töörühma aseesimees)

Eve East, Toila vallavanem

Erik Sandla, Harku Vallavolikogu esimees

Triin Varek, Rakvere linnapea, Rakvere linna ja valla kriisikomisjoni esimees

Jaanus Barkala, Otepää vallavanem

Gert Villard, Rapla vallavanem

Külliki Kiiver, Häädemeeste vallavanem

Uno Paas, Keila Linnavalitsuse nõunik

Riivo Noor, Anija vallavanem

Kairi Hõbemer, Alutaguse abivallavanem

Riho Johanson, Saue abivallavanem

Gunnar Havi, Saaremaa valla kriisivalmiduse nõunik

Janek Lass, Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti juhataja asetäitja

Töörühma koordinaator ELVL-i nõunik Mailiis Kaljula

ELVL-i ja Siseministeeriumi siseturvalisuse ja kriisisuutlikkuse töörühma kohtumine

Võrgustiku kohtumised

19.04 Infotund siseturvalisuse spetsialistidele. Varjumine.

08.05 Infopäev siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidele Sõmeru keskushoones

31.05 Infotund siseturvalisuse spetsialistidele. Kriisipood.

06.06 Infotund siseturvalisuse spetsialistidele. Vedelkütuse varu.

18.06 Infotund siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidele. Juhend „Kohaliku omavalitsuse teenuse vältimatu sotsiaalabi tagamine ulatusliku abi pakkumise korral kriisis.“

26.06 Infotund siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidele. Vältimatu sotsiaalabi kriisi ajal.

15.08 Infotund siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidele. Koduohutuse tegevuskava; kriisipoodide kommunikatsioon.

28.10 Infotund siseturvalisuse ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidele. Haiglavõrgu arengusuunad, esmatasandi arengukava ja kiirabi arengusuunad.

07.11 Infotund siseturvalisuse spetsialistidele. Hädaolukorra seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste täiendamise seaduse (viivitamatu ohuteade, varjumine, EKK koolitus) eelnõu tutvustus.

03.12 Infotund siseturvalisuse spetsialistidele. Auditid küberturvalisuse seaduse raames ja ülevaade hädaolukorra seaduse saartalituse sättest.

Osalemine Riigikogu komisjonides

05.03 Siseturvalisuse ja kriisisuutlikkuse töörühma kohtumine Riigikogu elanikkonnakaitse toetusrühmaga.

10.09 ELVL-i arvamus Riigikogu riigikaitsekomisjonis hädaolukorra seaduse muutmise ja seotud teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu arutelul.

KESKKONNAVALDKOND

Keskkonnasektori reformid (jäätmehaldus, veemajandus jne)

Jätkuvad reformid pea kõigis keskkonnasektorites. Seoses Euroopa Liidu poolse finantseerimise lõppemisega on mõõdapäasmatu veemajandusvaldkonna konsolideerimine ja ümber struktureerimine. Kõrgema jäätmehalduse taaskasutusprotsendi saavutamise huvides on edaspidi Eesti omavalitsustele antud rohkem õigusi jäätmehalduses kaasa rääkida ja kehtestada ka kohalik jäätmehaldus – just nii nagu see reeglina toimib ka teistes Euroopa riikides.

Põhiteemad

Keskkonnasektori reformid (jäätmehaldus, veemajandus jne)

Kliimakindla majanduse seadus

Riigi plaanid energeetika valdkonnas

Kliimakindla majanduse seadus

Kliimakindla majanduse seadus avab omavalitsustele jaoks uued võimalused kliima ja energiaefektiivsusega seonduvate tegevuste läbiviimiseks ning annab konkreetsema sisu kohalikele kliima- ja energiaaladele. Seadus kohustab kohalikke omavalitsusi koostama energia- ja kliimakavu kvantitatiivsete kasvuhooenergiaheite vähendamise eesmärkidega, mis peavad panustama riiklike eesmärkide täitmisse. Lisaks peavad vähemalt 10 000 elanikuga linnad koostama linnaruumi ja looduse loomise kava, mis seab muuhulgas rohealade osakaalu eesmärgi linnas.

Seadus toob omavalitsustele kaasa kohustuse integreerida kliimakindluse tagamine oma planeeringutesse, strateegilistesse arengudokumentidesse ja tegevusplaanidesse ning eelistada looduspõhiseid lahendusi, mis toetavad nii elurikkust kui ka kliimamuutustega kohanemist.

Samuti peavad omavalitsused oma investeeringute planeerimisel arvestama seaduses sätestatud kliimamuutuste leevendamise ja kohanemise põhimõtteid. Seadus rõhutab kestliku ruumilise arengu tähtsust, edendades asulate kompaktsete alade tihendamist ja valgustatuse vältimist.

Riigi plaanid energeetika valdkonnas

Suuremas mahus tuuleenergia tootmisvõimsuste paigaldamine ning tuumaenergia kasutusele võtmiseks ettevalmistuste tegemine toovad omavalitsustele kaasa märkimisväärsed uusi ülesandeid ja võimalusi.

Tuuleenergia planeeringud valdades

Omavalitsused peavad läbi viima ulatuslikke tuuleenergia eriplaneeringuid, et leida sobivaimad asukohad tuuleparkide rajamiseks. KOV-ide eriplaneeringu eesmärk on leida sobivaim asukoht tuuleparkide ja nendega seotud taristu rajamiseks, millele järgneb detailse lahenduse koostamine koos keskkonnamõjude hindamisega. Tuuleenergia planeerimisprotsess on aeganõudev ja nõuab eriteadmisi ning litsentseeritud ekspertide kaasamist.

Alates 1. juulist 2024 jõustus elektrituulikute talumise tasu, mida makstakse uute tuulikute naabruses elavatele inimestele ja kogukondadele. Oma osa talumistasust saavad ka omavalitsused.

Maismaal asuvate tuulikute mõjualas elavatele inimestele võib see aastas tuua kuni kuue alampalga suuruse lisa sissetuleku. See rahaline hüvitis aitab kohalikel kogukondadel vähendada vastuseisu tuuleparkide rajamisele ning toetab nende positiivset vastuvõttu. Uued kohustused ja võimalused.

Riigi energeetika areng suunab kohalikke omavalitsusi tugevdama oma kompetentsi energeetika ja planeerimise valdkonnas. Tuuleparkide planeerimine ja rajamine nõuab omavalitsustelt tihedat koostööd arendajate, riigi ja kohalike kogukondade vahel. Samuti tuleb arengukavades ja territoriaalplaneeringutes arvestada energiataristute vajadustega.

Tuumaenergia kasutuselevõtu ettevalmistus

2023. aastal valmis riigi tellimusel põhjalik ruumianalüüs, mis uuris potentsiaalseid asukohti tuumajaama ja radioaktiivsete jäätmete lõppladestuspaiga rajamiseks Eestis. Esmase valiku käigus analüüsiti 15 piirkonda, millest kitsenduste põhjal jäid alles neli sobivat ala: Loksa, Toila, Varbla ja Kunda.

Need piirkonnad paiknevad pealinnast kaugemal ning seal oleks sotsiaalmajanduslik mõju kõige positiivsem. Analüüs ei kinnitanud konkreetset rajamispaika, vaid tõestas tuumajaama rajamise üldist võimalikkust Eestis.

Tuumaenergia kasutuselevõtu ettevalmistuste puhul puudutavad omavalitsusi peamiselt planeerimisküsimused ja kohalike kogukondade kaasamine. Fermi Energia esitas jaanuaris 2024 taotluse 600 MW tuumajaama eriplaneeringu jaoks Viru-Nigula ja Lügane valdades, mis tähendab, et need kaks valda peavad käsitlema oma territooriumil tuumaelektrijaama rajamise võimalust.

Keskkonnavaldkonna tööühm

Esimees

Kerli Lambing, Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna juhataja

Liikmed

Meelis Uustal, Tallinna linna keskkonnahoiu osakonna juhataja

Sven Tarto, Nõo valla ehitus- ja majandusosakonna juhataja

Neeme-Jaak Paap, Rakvere abilinnapea

Sven Otsmaa, Viru-Nigula valla keskkonnaspetsialist

Pille Lapin, Mustvee valla keskkonnaspetsialist

Kerli Laur, Saku valla arendus- ja keskkonnateenistuse juht

Ergo Eesmaa, Harku valla arendus- ja keskkonnateenistuse juht

Ege Kibuspuu, Rae valla keskkonnaspetsialist

Birgit Panksepp, Saue valla keskkonnaspetsialist

Valdkonnajuht on asedirektor Rait Pihelgas, tööühma koordinaator keskkonnanõunik Reigo Lehtla

STRATEEGILINE KOOSTÖÖ

R-KLUBI

Tegutsemist jätkab 2023. aastal asutatud [R-klubi](#). R-Klubi on omavalitsusjuhtidele mõeldud mitteformaalne ühendus, mille eesmärgiks on arendada Eesti omavalitsuste vahelist koostööd rohepöörde läbiviimisel. Hetkel osaleb selle töös 19 kohalikku omavalitsust.

R-Klubi juhtrühma moodustavad Eesti Linnade ja Valdade Liit, Keskkonnainvesteeringute Keskus ja üks Eesti omavalitsus. 2024. aastal liitus R-Klubi juhtrühmaga Kliimaministeeriumi Rohereformi osakond ning R-Klubi juhtiva omavalitsuse rolli võttis Tallinnalt üle Euroopa Kultuuripealinn 2024 - Tartu linn.

Keskkonnateadlike omavalitsusjuhtide võrgustikukohtumised

10.01 Poska majas, Tallinnas

30.05 Tartu Loodusmajas

PROJEKTID

LIFE CET projekt EC4RURAL

LIFE alamprogramm Clean Energy Transition energiakogukondade projekt EC4RURAL. Eesmärk on edendada puhtale energiale üleminekut Euroopa maapiirkondades.

Eesti-poolsed osalejad

Eesti Linnade ja Valdade Liit, Tartu Regiooni Energiaagentuur (TREA), Tartu Ülikool ja Eesti Leader Liit. Eesti omavalitsustest on assotsieerunud partneritena kaasatud Alutaguse, Elva, Hiiumaa, Järva, Lääne-Harju, Põltsamaa, Rõuge, Saku, Tori, Türi, Viimsi ja Viru-Nigula vallad.

Kestvus

september 2023 – september 2027

Eelarve

1,6 miljonit eurot

TÖÖ-, SOTSIAAL- JA TERVISE VALDKOND

Üldhooldusteenus

2024. aasta oli esimene täisaasta, mil kehtisid muudatused üldhooldusteenuse korraldamises ja rahastamises. Uute nõuete rakendumine tõi kaasa olulise töökoormuse ja kulude kasvu eelkõige neis omavalitsustes, kus üldhooldusteenuse kasutajaid oli rohkem. See omakorda viis 2023. aasta sügisel kolme omavalitsuse – Räpina vald, Põlva vald ja Tartu linn – pöördumiseni Riigikohtusse.

Omavalitsused taotlesid Riigikohtult hinnangut, kas üldhooldusteenuse rahastamist reguleerivate õigustloovate aktide andmata jätmine on kooskõlas põhiseadusega. [Riigikohus jättis 5. juuli 2024. aasta otsusega omavalitsuste taotlused rahuldamata.](#)

Eesti Linnade ja Valdade Liit viis läbi analüüsi „Hooldereformi (HOR), pikaajalise hoolduse (PIH) ja üldhoolduse (ÜLH) analüüs – sisulised võtmepunktid, probleemid, ettepanekud“, milles toodi välja, et üldhooldusteenuse rahastamismuudatused nõuavad omavalitsustelt 2024. aastal täiendavalt 36,2 miljonit eurot.

Põhiteemad

- Üldhooldusteenus
- Töötutoetus
- Kinnise lasteasutuse teenus

Töötutoetus

Suurt avalikkuse tähelepanu sai eelnõu, millega muudetakse töötuskindlustuse seadust ning lõpetatakse töötutoetuse maksmine. Omavalitsused ei vaidlustanud muudatuse eesmärki – muuta süsteem õiglasemaks, nii et töötushüvitist saavad need, kes on varem töötanud ja maksnud töötuskindlustusmaksset.

Muret tekitas aga eelnõu juurde käiv sõnum, et need, kes töötutoetust enam ei saa, võivad taotleda toimetulekutoetust. See võib jätta inimestele eksliku mulje, et toimetulekutoetusele on nüüd automaatselt õigus, kuigi see ei pruugi nii olla. Tulemuseks on eeldatavasti suurem töökoormus omavalitsustele – mitte ainult võimalike lisamaksede tõttu, vaid ka seetõttu, et tuleb rohkem selgitada, kes toetusele tegelikult kvalifitseerub ja kes mitte.

Kuigi eelnõu seletuskiri tunnistas, et muudatused võivad suurendada kohalike omavalitsuste töökoormust, ei saadatud eelnõu kooskõlastamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule.

Kinnise lasteasutuse teenus

Teravalt tõusid esile probleemid seoses kinnise lasteasutuse teenuse (KLAT) pakkumisega. Tegemist on ajutise ööpäevaringse teenusega lastele, kelle käitumine on tõsine oht nende enda või teiste elule, tervisele või arengule. Samuti suunatakse KLAT-ile lapsi, kellele kohus määrab selle teenuse vahistamise asemel. Teenusele saab suunata maksimaalselt üheks aastaks ja otsuse teeb kohus.

Suurim probleem on teenusekohtade puudus – neid on väga vähe. Kohalikud omavalitsused satuvad sageli keerulisse olukorda, kui neil on vaja pakkuda tuge lapsele, kes vajab intensiivset ja turvalist keskkonda.

Riik on soovitanud, et omavalitsused arendaksid ise vastava teenuse, kuid see ei ole otstarbekas. Neid lapsi ei ole palju, kuid teenus on kallid ja vajab erikoolitusega personali. Enamus omavalitsusi, kes teemat kommenteerisid, rõhutasid, et olukorda aitaks lahendada spetsiaalselt alaealistele mõeldud erihoolekandeteenuse loomine.

Probleemi tõsidust kinnitab ka see, et selle ümber toimus mitmeid ümarlaua arutelusid ja omavalitsustelt tuli rohkelt tagasisidet.

Töö-, sotsiaal- ja tervishoiu töörühma liikmed

Esimees

Kurmet Mürsepp, Antsla abivallavanem

Asendusliikmed

Riido Villup, Pärnu abilinnapea

Piret Rammo, Räpina abivallavanem

Töörühma koordinaator ELVL-i nõunik Mailiis Kaljula

Töörühma liikmed

Katre Mägi, Järva valla esindaja

Heiki Hansen, Elva abivallavanem

Tõnu Poopuu, Pärnu sotsiaalosakonna juhataja

Raimo Saadi, Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Merle Liivak, Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Tiia Spitsõn, Harku sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Peeter Sibul, Räpina Vallavolikogu esimees

Teresa Sale, Valga Vallavolikogu liige

Kairit Kaaleste, Viru-Nigula sotsiaalosakonna juhataja

Bärbel Salumäe, Rae abivallavanem

Võrgustiku kohtumised

31.01 Infotund sotsiaaltöötajatele. Vaimse tervise teenuste pakkumise ning kogukonna psühholoogi palkamise TAT

06.02 Infotund sotsiaaltöötajatele. Nutikas andur

14.02 Infotund sotsiaaltöötajatele. STAR-i arendused

21.02 Infotund sotsiaaltöötajatele. Eestkoste uuringu tutvustus

17.04 Infotund sotsiaaltöötajatele. Tervisekassa hambaravihuvitistest ja teenustest sh mobiilsest hambaravist. Riigi toel pakutav õigusabi. Tundmatu surnu vedu

22.04 Infotund sotsiaaltöötajatele. Toimetulekutoetuse regulatsiooni kaasajastamise väljatöötamiskavatsus

07.05 Infotund sotsiaaltöötajatele. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse (vaimse tervise teenus) eelnõu

08.05 Infopäev sotsiaalvaldkonna ja siseturvalisuse spetsialistidele Sõmeru vallamajas

12.06 Infotund sotsiaaltöötajatele. STAR-i arendused

26.06 Infotund sotsiaalvaldkonna ja siseturvalisuse spetsialistidele. Vältimatu sotsiaalabi kriisi ajal

15.08 Infotund sotsiaalvaldkonna ja siseturvalisuse spetsialistidele. Koduohutuse tegevuskava 2025–2028

16.10 Infotund sotsiaaltöötajatele. Uudised vaimse tervise teenuse toetuse taotlemisel

16.10 Infotund sotsiaaltöötajatele. STAR-i arendused

06.11 Infotund sotsiaaltöötajatele. Seksuaalvähivalla ohvrite tugiteenused sotsiaalkindlustusameti ohvriabisüsteemis

04.12 Infotund sotsiaaltöötajatele. Kübervähivalla juhismaterjalist ohvriga töötavale spetsialistile

18.12 Infotund sotsiaaltöötajatele. Muudatused vaimse tervise teenuse korraldamises

Osalemine Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungitel

12.03 ELVL-i arvamus sotsiaaltransporditeenuse osutamise kohta kohalike omavalitsuste poolt puuetega inimestele.

10.09 ELVL-i arvamus sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (erihooletandeteenused ja elukoha aadressi muutmine) eelnõule.

15.10 ELVL-i arvamus rahvatervishoiu seaduse eelnõule.

04.11 ELVL-i arvamus sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse (pensionäritoetus) eelnõule.

05.11 ELVL-i arvamus sotsiaalhoolekande seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seaduse (vaimse tervise teenus) eelnõule.

2023. aasta töö eest autasustatud sotsiaalvaldkonna töötajad

Igal kevadel toimub tänuüritus sotsiaalvaldkonna töötajatele, kus autasustatakse möödunud aasta parimaid. Nii tunnistati 2023. aasta parimaks omavalitsuseks sotsiaaltöös Harku Vallavalitsus.

Pöördumine pressinõukogusse

23. juulil ilmus Delfis artikkel „[Omavalitsuste omavoli. KOV võib eestkostjana lapsed oma äranägemise järgi lastekodusse saata](#)“, mille peale pöördus ELVL kaebusega Pressinõukogusse. ELVL-i hinnangul puuduvad artiklis tõendid, et omavalitsused ei tegutses mitte seaduste alusel, vaid omavolitsevad. Leiti, et artiklis lähtutakse mõnest üksikust vaieldavast kaasusest, mida üldistatakse kõigile omavalitsustele, jättes mulje, et ühestki omavalitsusest keegi abi ei saa. ELVL-i hinnangul oleks pidanud omavalitsuste esindajale sõna andma, kuid seda ei tehtud.

[Pressinõukogu tegi Delfi artikli kohta tauniva otsuse](#), otsustades, et Delfi rikkus vähemalt kolme ajakirjanduseetika koodeksi punkti.

Tunnustusüritus sotsiaalvaldkonna parimatele

INFO- JA KOMMUNIKATSIOONI TEHNOLOOGIA (IKT) VALDKOND

KOV veebilehtede platvormi arendus

Infosüsteemi KOVTP asemel arendatakse uut omavalitsuste veebilehtede platvormi – Omavalitsuste portaali. 2024. aasta kevadel avalikustati pilootprojekti osalenud asutuste veebilehed: Jõgeva, Elva, Kose, Saaremaa ja Saue vallad ning ELVL.

Aasta jooksul tutvustati platvormi ka teistele omavalitsustele, korraldati infopäevi ning kaardistati liitumissoovijad. Lisaks otsiti lahendusi platvormi haldus- ja majutusteenuse pakkumiseks. Praeguseks on huvi avaldanud ligikaudu 40 omavalitsust.

KOV teenusjuhtimise ja digipädevuste koolitusprogramm

2024. aasta sügisel leiti hanke tulemusena partner koolitusprogrammi elluviimiseks, kelleks osutus Trinidad Wiseman. Aasta lõpuks valmis koolitusprogrammi õppekava, esimese grupi koolitused toimuvad 2025. aasta kevadel Tallinnas. Seejärel on võimalik tellida veel kolm koolitusgruppi erinevates Eesti piirkondades.

Eesti Infoturbestandardi rakendamise tugi

Lisaks omavalitsuste E-ITS profiilile käivitati 2024. aastal mentorite võrgustik, et toetada kohalike omavalitsusi infoturbestandardi rakendamisel. Telliti ka juhendmaterjal E-ITS auditi tellimiseks, mis valmib 2025. aasta esimeses pooles. Arendamisel on ka omavalitsuste ülene siseveeb parimate praktikate, juhendmaterjalide jms ühiseks jagamiseks.

IKT töörühm

Esimees

Kaupo Kase, Viljandi Vallavolikogu aseesimees

Liikmed

Sandra Metsis, Viimsi valla arendusosakonna juhataja
Indrek Eensaar, Saue valla arendusosakonna juhataja
Kayvo Kroon, Elva valla infotehnoloogia nõunik
Martin Männil, Tallinna digidirektor
Olga Šumailova, Kohtla-Järve valla infospetsialist
Toomas Altvae, Harku valla IT-juht
Lauri Seegel, Tartu linna IT süsteemihalduse osakonna juhataja
Anna Õuekallas, Rae abivallavanem
Dmitri Käär, Viru-Nigula valla IT-spetsialist

Toimus 2 IKT töörühma koosolekut

Põhiteemad

KOV veebilehtede platvormi arendus

KOV teenusjuhtimise ja digipädevuste koolitusprogramm

Eesti Infoturbestandardi rakendamise tugi

Projekt

„Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskaava 2021-2027” poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti erieesmärgi 2 „Digitaliseerimisest kasu toomine kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja avaliku sektori asutuste jaoks” raames toetatava meetme 21.1.2.1 „Digiriik” sekkumise 21.1.2.1.1 „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris” tegevuste elluviimiseks

Eesmärk

edendada kohalike omavalitsuste digivõimekust ja toetada digimuutusi, hõlmab nelja tegevussuunda: KOV teenuste kasutajakeskne pakkumine, kesksed infosüsteemid ja platvormid, küberturvalisuse tagamine ning avaandmed ja andmehaldus.

Kestvus

2023–2027

Eelarve

Rahastuse saamiseks koostatakse iga-aastaselt digipöörde tegevusplaan järgmiseks 18 kuuks, 2024-2025 on toetuse kogusumma u 1,032 miljonit eurot

Võrgustiku üritused

15.03 Omavalitsuste portaali sisuhalduse koolitus
12.04 Omavalitsuste portaali praktiline jätkukoolitus
28.05 Tallinna LIPS infosüsteemi tutvustus
23.09 Anna Teada infosüsteemi infotund
17.10 VOLIS infosüsteemi infotund
30–31.10 KOV digivaldkonna võrgustiku koostöökohtumine Rakveres
01.11 Ektaco koololekute läbiviimise lahendused
04.11 Omavalitsuste portaali infotund
19.11 Estlexi koosoleku lahendused
14.02, 12.06, 16.10 STAR infosüsteemi arenduste koosolekud
18.01, 02.05, 18.06, 15.09 KOV teenuste arendajate võrgustikuga kohtumised
15.02, 20.03, 23.05, 12.09, 24.10 Eesti Infoturbestandardi rakendamise veebiseminarid koos Riigi Infosüsteemi Ametiga

KULTUURI- JA SPORDIVALDKOND

Rahvaraamatukogu seaduse eelnõu

Kultuuriministeeriumis on käimas rahvaraamatukogu seaduse muutmise. Kehtiv seadus jõustus 1998. aastal ning viimased olulisemad sisulised muudatused tehti 2007. aastal; hiljem on tehtud vaid väiksemaid parandusi.

Seadusemuudatustega on plaanis:

- uuendada rahvaraamatukogude võrgu loomise põhimõtteid;
- haldusreformi järgselt uuendada rahvaraamatukogude struktuuri;
- samuti uuendada maakonnaraamatukogude ülesandeid, riikliku toetuse korraldust ja töhustada koordineerimistegevuste juhtimist.

Seaduse eelnõu väljatöötamisse andsid aastatel 2022–2024 märkimisväärse panuse Rahvaraamatukogude Nõukogu liikmed, nende seas ka Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja. Eeldatavasti saadetakse eelnõu kooskõlastusringile 2025. aastal.

Kultuurijuhtide arenguprogramm

Eesti Linnade ja Valdade Liit osales kohaliku omavalitsuse kultuurijuhtide arenguprogrammi käivitamisel ja sisulisel kujundamisel. Liit osales programmi väljatöötamises ning oli esindatud konkursikomisjonis, mille kaudu aitas tagada, et arenguprogramm vastab kohalike omavalitsuste tegelikele vajadustele ning toetab kultuurivaldkonna strateegilist arengut.

Arenguprogrammi viis läbi Eesti Rahvakultuuri Keskus koostöös Kultuuriministeeriumiga ning selle eesmärk on tugevdada kultuurivaldkonna juhtimisvõimekust omavalitsustes. Programmis osalevad kultuurivaldkonna juhid, abivallavanemad, kultuuriametnikud, kultuurinõunikud ja -spetsialistid, kelle pädevusi arendatakse juhtimise, kultuuridevahelise kommunikatsiooni, rahastamise ning kultuuripoliitika kujundamise valdkondades.

Arenguprogrammi vastu on suur huvi ning see jätkub ka 2025. aastal.

Üldlaulu- ja -tantsupeo ettevalmistused

Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja osales Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse Nõukogu töös, kus peamiseks aruteluteemaks oli 2025. aastal toimuva üldlaulu- ja -tantsupeo ettevalmistused.

Põhiteemad

- Rahvaraamatukogu seaduse eelnõu
- Kultuurijuhtide arenguprogramm
- Üldlaulu- ja -tantsupeo ettevalmistused

Kultuuri ja spordi valdkonna töörühm

Liikmed

Margus Ivask, Elva valla arendusjuht
 Kristi Onkel, Viru-Nigula valla kultuurikeskuse direktor
 Laur Kaljuvee, Rakvere abilinnapea
 Hillar Sein, Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti juhataja
 Ivar Jurtšenko, Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti juhataja asetäitja
 Ene Täht, Pärnu abilinnapea
 Evelyn Härm, Viljandi Vallavalitsuse kultuurispetsialist

Valdkonnajuht ELVL-i tegevdirektor Veikko Luhala, töörühma koordinaator nõunik Angela Saksing ja Evelyn Härm

Toimus 1 töörühma koosolek

Kultuurijuhtide arenguprogrammi lõpetajad.
 Foto: Kaire Kannistu

Võrgustiku kohtumised

21.11 omavalitsusjuhtide ja raamatukogude kogemuspäev “Raamatukogu - kulu või investeering?!” (koostöös Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Kose raamatukoguga)

HARIDUSE JA NOORSOOTÖÖ VALDKOND

Haridusleppe protsess

Aasta märksõnaks kujunes haridusleppe protsess. Seoses õpetajate streigiga alustas Haridus- ja Teadusministeerium veebruaris haridusleppe sõlmimise arutelusid, mis kulmineerusid detsembris leppe allkirjastamisega üheksa omavalitsuse poolt.

Protsessi käigus oli ELVL esindatud kolmes töörühmas: õpetajate töötingimuste ja koormusarvestus, üldhariduskooli rahastusmudel ning õpetaja karjäärimudel, mille tegevus algas juba 2023. aasta sügisel. Töökoosolekutel osalemine ning liikmete arvamuste kogumine ja ühise seisukoha kujundamine võttis arvestatava osa liidu tööajast. Protsessi käigus jäi aga sageli ebaselgeks, millist konkreetset probleemi leppega püütakse lahendada.

Haridusleppe protsessi raames tehti algust ka hea koolipidaja tava väljatöötamisega, mille arendamine jätkub 2025. aastal.

Põhiteemad

Haridusleppe protsess

Üleminek eestikeelsele õppele ja õppimiskohustuse reform

Uus alusharidusseadus

Üleminek eestikeelsele õppele ja õppimiskohustuse reform

Seoses eestikeelsele õppele ülemineku ja Ida-Virumaa eestikeelsete õpetajate palgalisa väljamaksmise probleemidega tõstatas ELVL korduvalt kohalikke omavalitsusi puudutavaid probleeme ja palus kiireid lahendusi omavalitsuste toetamiseks.

Ka õppimiskohustuse reformi ettevalmistamisel ilmnas korduvalt, et keskvalitsuse eelnõud sisaldasid omavalitsustele uusi ülesandeid, mille täitmiseks ei olnud hinnatud ega planeeritud vastavaid rahalisi ressursse. ELVL-i esitatud märkused ja ettepanekud jäid kahjuks suurel määral tähelepanuta. Täpsem arusaam vajadusest täiendavate ressursside järele saab selgeks eeldatavasti alles pärast seaduse muudatuste rakendumist 1. septembril 2025.

Uus alusharidusseadus

Detsembris võeti vastu alusharidusseadus, mille ettevalmistus ja menetlemine kestis enam kui kümme aastat. ELVL korraldas eelnõu menetlemise ajal korduvalt tagasisideringe omavalitsuste hulgas ning esitas eelnõule parandusettepanekuid, eesmärgiga tagada, et seadus ei seaks kohalikele omavalitsustele ülejõukäivaid kohustusi. Seaduse mõju ja rakendusprobleemid saavad selgeks selle jõustumisel 1. septembril 2025.

Hariduse ja noortevaldkonna töörühm

Esimees

Maris Toomel, Jõhvi vallavanem

Toimus 3 töörühma koosolekut

Liikmed

Birgit Tammejõe-Tulp, Saue valla haridusosakonna juhataja

Ene Täht, Pärnu abilinnapea

Heiki Hansen, Elva abivallavanem

Kaarel Rundu, Tallinna Haridusameti juhataja

Larissa Degel, Narva linna kultuuriosakonna juhataja

Laur Kaljuvee, Rakvere abilinnapea

Mari-Epp Täht, Haapsalu linna haridusnõunik

Marju Randlepp, Rae valla haridus- ja kultuuriameti juhataja

Meeli Pärna, Pärnu Linnavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liige

Priit Põldma, Jõelähtme abivallavanem

Riho Raave, Tartu linna haridusosakonna juhataja

Robert Lippin, Harku abivallavanem

Tiivi Tiido, Viljandi linna haridus- ja kultuuriameti juhataja

Hariduse- ja noorsoovaldkonna riigieelarve läbirääkimise töörühm

Angela Saksing, töörühma aseesimees, Jõgeva Vallavolikogu liige
Ene Täht, Pärnu abilinnapea
Kaarel Rund, Tallinna Haridusameti juhataja
Katrín Markii, Viimsi abivallavanem
Laur Kaljuvee, Rakvere abilinnapea
Mari-Epp Täht, Haapsalu linna haridusnõunik
Riho Raave, Tartu linna haridusosakonna juhataja
Robert Lippin, Harku abivallavanem
Tiivi Tiido, Viljandi linna haridus- ja kultuuriameti juhataja

Toimus 3 töörühma koosolekut

Võrgustiku kohtumised

13.06 KOV haridusjuhtide õppepäev Palamusel

19.09 KOV meeskondadele haridusturunduse koolitus Tallinnas

20.11 Õpetaja töö- ja palgakorralduse konverents HaridusLood „Äkki õnnestub!“ Võrus

21.11 KOV haridusjuhtide õppepäev Võrus

Töörühma koordinaator ELVL-i nõunik Angela Saksing

Õpetaja töö- ja palgakorralduse konverents HaridusLood Võrus

PERSONALIVALDKOND

KOV personalijuhtimise mudel

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi tellimisel valminud KOV personalijuhtimise mudeli koostamisse olid kaasatud kohalike omavalitsuste juhid ja personalitöötajad ning Eesti personalijuhtimise valdkonna eksperdid. Sisendi vormistas terviklikuks mudeliks Geomedia OÜ.

Mudel toetab pädevate ja motiveeritud töötajate olemasolu ning tõhusa töökorralduse kujunemist igas Eesti linnas ja vallas. Personalijuhtimise mudel hõlmab järgmisi valdkondi: personali planeerimine ja arvestus, värbamine, eesmärgistamine ja tagasisidestamine, motivatsiooni ja arengu toetamine ning neid toetavad tegevused: KOV väliskeskonna analüüs, koostöö, juhtimine ja töökeskkond.

Iga valdkonna puhul on mudelis kirjeldatud selle sisu ja võtmetegevused kolmel arengu- ja rakendustasemel: baas-, tõhus ja edasijõudnud. Baastase sisaldab tegevusi, mis on vajalikud igas omavalitsuses. Tõhus ja edasijõudnud tase võimaldab seada personalijuhtimise sihte vastavalt kohaliku omavalitsuse vajadustele, võimalustele ja arengukavale.

Mudeli rakendamist toetavad praktilised tööriistad, kogemuslood, juhendid ja näidisdokumendid, mis on kättesaadavad Eesti Linnade ja Valdade Liidu veebilehe [personali valdkonna rubriigis](#).

Mudeli tutvustamiseks toimusid aasta jooksul infopäev ja kolm koolituspäeva. Lisakoolitused toimuvad 2025. aasta alguses.

Põhiteemad

KOV personalijuhtimise mudel

Andmete kasutus personalijuhtimises

Digitaliseerimine personalijuhtimises

Andmete kasutus personalijuhtimises

Andmete kasutamine omavalitsustes on muutumas üha olulisemaks juhtimise seisukohalt, sh personalivaldkonnas. Süsteemne andmekogumine ja analüüs võimaldab teha teadlikke otsuseid alates personaliplaneerimisest kuni tasustamiseni, kuid selle süsteemne rakendamine on omavalitsustes alles algusjärgus.

Andmepõhise juhtimise võimalusi ja vajadusi on käsitletud mitmetel personalivõrgustiku kohtumistel. Arutelu all on olnud küsimused nagu - kuidas määratleda ja mõõta kvalifitseeritud töötajat, kuidas suhestuvad KOV-i töötasud avaliku teenistuse või piirkondlike näitajatega, kuidas võrrelda sarnastel ametikohtadel töötavate inimeste töökoormust. Tulemusjuhtimise valdkonnas on teemaks olnud võimalused, kuidas hinnata eesmärkide saavutamist, tulemusvestluste regulaarsust ja sisukust.

Lisaks toimusid aasta jooksul fookuseeritud kohtumised ja arutelud ametikohtade hindamise ja riigipoolse personalistatistika kogumise teemade üle.

Digitaliseerimine personalijuhtimises

Et personalitöös oleks rohkem aega keskenduda töötajakogemuse ja töötajate arengu toetamisele, on oluline vähendada personalihaldusele kuluvat aega. Selleks tuleks viia personaliprotsessid üle digitaalsetele platvormidele, mis muudavad need kiiremaks ja tõhusamaks.

Praeguseks kasutab umbes kaks kolmandikku omavalitsustest mõnda personalihaldustarkvara, kuid nende kasutusala ulatus varieerub märkimisväärselt. Samas on ligi kolmandik omavalitsustest, kus personaliandmed hoitakse peamiselt Exceli tabelites, ehk puudub automaatne andmevahetus finants- ja muude haldustarkvaradega, mis põhjustab lisatööd, andmete dubleerimist ning suurendab vigade riski.

Digitaliseerimine toetab ka tööandja brändi arengut – näiteks võimaldab digitaalne karjäärileht pakkuda kandidaatidele sujuvat ja professionaalsemat värbamiskogemust ning samal ajal edastada organisatsiooni väärtusi ja väärtuspakkumist turunduslikult atraktiivsel viisil. Ka see valdkond on omavalitsustes veel arengu algusjärgus.

Ligikaudu kümnendikus omavalitsustest kasutatakse arenguvestluse ja töövoogude planeerimise tarkvara, mõned omavalitsused on võtnud kasutusele ka spetsiaalse värbamistarkvara, kuid paljudes omavalitsustes on nii finantsiline suutlikkus kui ka valmisolek uute digitaalsete lahenduste kasutuselevõtuks veel napp.

Võrgustiku kohtumised

28-29.02	KOV personalivõrgustiku koostöökohtumine Pärnus
12.03	KOV uue töötaja sisseelamiskoolitus
16.04	KOV finants- ja personalivaldkonna ühisseminar Rakveres
15.05	Infotund: KOKS-i muudatused personalivaldkonna vaates
16.05	Piirkondlik personalijuhtide koostööpäev Rakveres
11.06	KOV uue töötaja sisseelamiskoolitus
18.06	Inspiratsioonihommik: Ametikohtade hindamine ja tööperestamine
28.08	Avaliku teenistuse pühendumise uuringut tutvustav infohommik
19.09	KOV personalijuhtimise mudeli infopäev
30.09	KOV personalijuhtimise mudeli koolitus
23.09	Piirkondlik personalijuhtide koostööpäev Jõhvis
23.10	Personalivõrgustiku kogemuskülaskäik Põllumajandus- ja Regionaalministeeriumi personaliosakonda
01.11	KOV personalijuhtimise mudeli koolitus
13-14.11	KOV personalivõrgustiku koostöökohtumine Tallinnas
21.11	KOV personalijuhtimise mudeli koolitus
05.12	Piirkondlik personalijuhtide koostööpäev Kehtnas
13.12	Infotund: Personalistatistika andmekorje

KOV personalivõrgustik ühisseminaril finantsvaldkonna spetsialistidega Rakveres

KOMMUNIKATSIOON

Facebooki kasutuse kasv

Eesti Linnade ja Valdade Liidu Facebooki leht tegi 2024. aastal läbi märgatava arenguhüppe. Aasta jooksul kogunes platvormil 173 900 vaatamist ja sisu jõudis 59 800 inimeseni. Võrreldes 2023. aastaga kasvas levi 78%, suhtlus postitustega 185%, lingil klõpsamised 150% ning profiiliküllastuste arv koguni 305%. Lehe jälgijate arv suurenes 275 võrra, ulatudes aasta lõpuks 1094 inimeseni.

Jälgijaskonnast moodustavad 73% naised ja 27% mehed. Kõige aktiivsemad vanuserühmad on 35–44 ja 45–54. Piirkondlikult paistsid silma Tartu, Rakvere, Keila, Pärnu, Kuressaare, Viljandi, Paide, Valga ja Võru.

Kodulehe uus platvorm

2024. aasta alguses võttis liit kasutusele uue Valitsusportaali platvormi, mis on tehniliselt ajakohastatud, turvalisem ja tänapäevase disainiga. Uus koduleht pakub senisest lihtsamat ja kasutajasõbralikumat kasutuskogemust: info leidmine on hõlpsam, menüü selgem, sisu paremini mõistetav ning leht ligipääsetav ka nutiseadmetes.

Aasta jooksul tehti lehele üle 105 000 külastuse, kusjuures enim jõuti leheni otse või Google'i kaudu, märkimisväärne hulk ka Facebooki vahendusel. Kõige populaarsem leht oli avalleht, kuid erilisel palju huvi pakkus elanike arvu statistika, mida vaadati üle 17 000 korra. Samuti olid aktiivselt külastatud kontaktide leht ja suursündmuse Linnade ja Valdade Päevad alamlehed.

Külastustest ligi 60% toimusid Google Chrome'i kaudu. Järgnesid Safari, Edge ja Firefox. Enim kasutati Windowsi operatsioonisüsteemi, kuid palju sessioone tuli ka Androidi ja iOS-iga seadmetelt. Valdav osa külastusi tehti lauaarvutitest ja sülearvutitest (üle 60 000), kuid ka mobiiltelefonide osakaal oli märkimisväärne – üle 22 000 sessiooni. Tahvelarvutitest pääses lehele ligi 450 kasutajat.

Põhiteemad

- Facebooki kasutuse kasv
- Kodulehe uus platvorm
- Meediakajastuse kasv

POPULAARSEMAD POSTITUSED FACEBOOKIS

koostöös omavalitsustega loodud adventikalendri mäng

7,6 tuhat vaatamist

küsitlus kodukoha omavalitsuse maine kohta

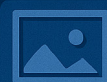
4,6 tuhat vaatamist

haridusleppede otsuste jälgimine PowerBI

4,1 tuhat vaatamist

puuetega inimeste tunnustusüritus

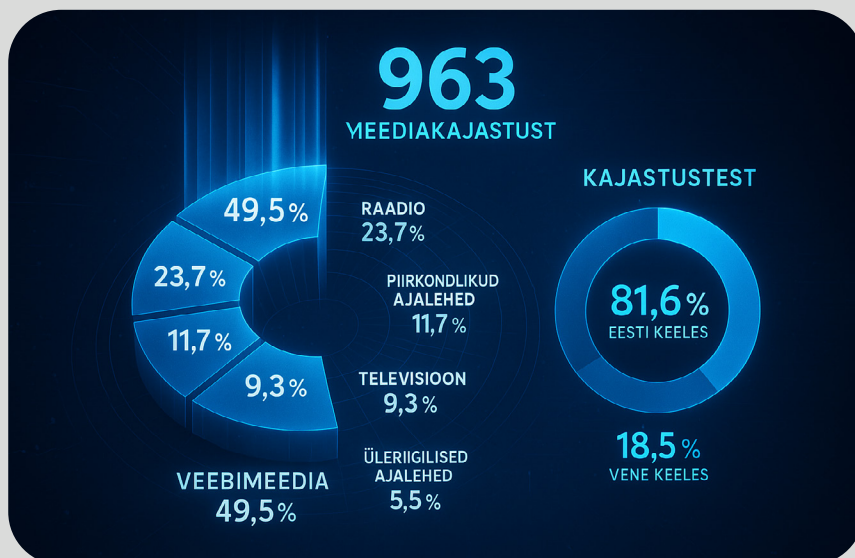

Rakveres toimunud kommunikatsioonivõrgustiku seminari galerii

4,1 tuhat vaatamist

Meediakajastuse kasv

Sisuliselt domineerisid teemad, mis peegeldasid kohalike omavalitsuste ja kogukondade jaoks olulisi protsesse: hariduslepe, tuulepargid, kohalike teenuste kärped, maksupoliitika ja maamaks, töötutoetused, hoolekandereform, üleminek eestikeelsele õppele, rahastusmudelid, kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ning väikekoolide sulgemine. Kajastusi jagus ka argipäevasematele teemadele – näiteks lumekoristus, lemmikloomapidamine ja tõu-kerattad kõnniteedel.

Võrgustiku kohtumised

28.–29.02 Omavalitsuste kommunikatsiooni-inimeste võrgustikukohtumine Tallinnas

28.–29.11 Omavalitsuste kommunikatsiooni-inimeste kommunikatsiooniseminar Rakveres

Sõnumid levivad neljas kanalis

- Koduleht elvl.ee
- Facebook facebook.com/eesti.linnade.valdade.liit
- YouTube youtube.com/@eestilinnade-javaldadeliiit
- Flickr flickr.com/photos/eestilinnade-javaldadeliiit

Kommunikatsioonivõrgustiku kohtumine Rakveres tõi kokku 60 osalejat.
Foto: Katariina Vaabel

RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ VALDKOND

Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) välissuhete eesmärgiks on rahvusvaheline koostöö ja sõprussidemete arendamine, omavalitsusametnike nõustamine, kaasamine ning nende teadmiste ja ametioskuste täiendamine.

Eesti Linnade ja Valdade Liit on järgmiste organisatsioonide liige ja osaleb juhtorganites

1. Ühinenud Linnad ja Kohalikud Omavalitsused (UCLG)
2. Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress (CLRAE)
3. Euroopa Regioonide Komitee (CdR)
4. Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR)
5. Euroopa Mereliste Äärealade Ühendus (CPMR)
6. CPMR Läänemere komisjon (BSC)
7. CPMR Saarte komisjon (IC)
8. Läänemere Riikide Subregionaalne Koostöö (BSSSC)
9. Läänemere Linnade Liit (UBC)
10. URBACT seirekomitee
11. EL Läänemere Piirkonna Programmi seirekomitee
12. INTERREG BSR rahvuslik seirekomitee
13. INTERREG EUROPE seirekomitee

Põhiteemad

- Euroopa Regioonide Komitee 30.aastapäev
- Rahvusvaheline konverents „Õigus kaugtöös“
- Iisraeli visiit

Euroopa Regioonide Komitee 30. aastapäev

20.–21. novembril toimus Brüsselis Euroopa Regioonide Komitee 163. täiskoguistung, mille keskmes oli komitee 30. aastapäeva tähistamine.

Euroopa Regioonide Komitee esindab Euroopa Liidu piirkondi ja linnu. Komitee tegutseb EL-i kohalike ja piirkondlike omavalitsuste nimel ning annab nõu piirkondi ja linnu puudutavate uute õigusaktide asjus. 70% kõigist EL-i õigusaktidest rakendatakse kohalikul tasandil.

Euroopa Regioonide Komitee on kolme aastakümne jooksul kujunenud oluliseks platvormiks, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad aktiivselt osaleda Euroopa tuleviku kujundamises.

Rahvusvahelise projekti „Local.Social.Digital“ konverents „Õigus kaugtööl“

16. veebruaril 2024 toimus Tallinnas rahvusvaheline konverents, mille korraldas Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) koostöös Euroopa Komisjoniga, Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) ning Euroopa Avaliku Teenistuse Töötajate Liiduga (EPSU).

Konverentsil osales 53 osalejat kuueteistkümnest Euroopa riigist. Üritus toimus projekti „Local.Social.Digital“ raames ning keskendus kaugtöö tegemise õigusele – teemale, mis muutus eriti oluliseks koroonapandeemia ajal. Konverentsi ettekanete põhjal võib järeldada, et digitaliseerimine mõjutab oluliselt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste töökorraldust ja teenuste pakkumist kogu Euroopas. Omavalitsused seisavad silmitsi ülesandega vastata kodanike ja ettevõtete kasvavatele ootustele, samal ajal säilitades oma atraktiivsuse tööandjana kvalifitseeritud spetsialistidele.

Digitaliseerimine toob kaasa vajaduse investeringuteks ning muudatusteks nii organisatsioonikultuuris kui ka tööprotsessides. Ametnikelt oodatakse üha enam teadmisi digitaliseerimisest ning tehnilisi oskusi, et suuta kohaneda kiiresti muutuva töömaailmaga.

Tallinnas toimunud rahvusvaheline konverents „Õigus kaugtööl“, mille korraldas Eesti Linnade ja Valdade Liit

Iisraeli visiit

2024. aasta sügisel korraldas Eesti Linnade ja Valdade Liit ametliku visiidi Iisraeli, mille keskmes oli kohalike omavalitsuste roll kriisijuhtimises, kogukondade vastupanuvõime ja nutikate linnalahenduste kasutamine. Visiidi käigus kohtuti nii riigi kui omavalitsuste esindajatega, külastati arenduskeskusi ning tutvuti julgeolekuolukorra tõttu erilise koormuse all olevate kogukondade kogemustega.

Erilist huvi pakkusid näotuvastustehnoloogia, automaatne hädaabiteenuste prioritseerimine ning keskonnasõbralikud infrastruktuurid, nagu nutikad prügikastid ja taastuvenergia põhinevad lahendused.

Külastati ka Gaza piiri äärseid alasid, sealhulgas Sderoti linna ja Moshavi kogukonda, kus tutvuti kohalike elanike igapäevaeluga kriisiolukorras. Rõhuasetus oli kogukondade vastupidavusel, kriisihalduse süsteemidel ning vaimse tervise toetamisel. Need kogemused andsid väärtusliku võrdlusbaasi ja inspiratsiooni ka Eesti omavalitsuste kriisivõimekuse arendamiseks.

Innovatsioonikeskuse MIC külastus pakkus ülevaate tulevikulinnade arendamise trendidest, sh andmepõhine juhtimine, kodanike kaasamine ja tehnoloogiliste lahenduste kasutamine linna juhtimisel.

Visiidi õnnestumisele aitas oluliselt kaasa Eesti saatkond Tel Avivis, luues võimalused sisukate kohtumiste ja rahvusvaheliste koostöösuhete tekkeks.

Võrgustikukohtumised

14.06 Seminar programmi Balti riikide piirkondliku konkurentsivõime tõstmise algatusest Eesti, Läti ja Leedu piiriregioonide tugevdamiseks vastupanuvõime ja majanduskasvu tagamiseks käivitamine (koostöös Tartu Ülikooliga)

31.07 Seminar „Kuidas Euroopa Liidu toel kogukonna elu arendada?“ (koostöös Kodanikuühiskonna Sihtkapitaliga)

Võõrustatud välisdelegatsioonid

26.03 Ettekanne Malta delegatsioonile

ülevaade Eesti haridussüsteemist ja ELVL-i rollist

16.04 Ettekanne Ühendkuningriigi haridusjuhtidele

ELVL-i rollist hariduspoliitika kujundamisel ja omavalitsuste õigused koolipidajana

(koostöös Haridus- ja Noorteametiga)

15.05 Seminar Soome omavalitsuste tippjuhtidele

digitaalsetest töövahenditest ja avalikest andmebaasidest otsuste tegemisel

(koostöös e-Riigi Akadeemiaga ja Tallinna linnaga)

11.04 Seminar Eesti – Soome ringmajandus

(koostöös Soome omavalitsuste liiduga)

21.05 Seminar Soome Heaolupiirkondade volikogude liikmetele Euroopa Liidus fondide abi piiräärsetele kohalikele omavalitsustele (koostöös Riigi Tugiteenuste Keskkusega)

2.-5.05 Ettekanne Rootsi Omavalitsuste Liidule

hariduse andmepõhisest juhtimisest ja koolikorraldusest (koostöös Tartu Ülikooli, Tartu linnavalitsuse haridusosakonna ja Gustav Adofi Gümnaasiumiga)

11.09 Ettekanne Lõuna-Korea delegatsioonile

hariduskorraldusest Eesti munitsipaalkoolides ja lasteaedades (koostöös Haridus- ja Noorteametiga)

25.-27.09 Koolitusreis Läti Kohalike ja Piirkondade Liidu liikmetele koolitusreisi Lõuna-Eestisse fookuses riigi- ja munitsipaalmetsade hooldus ja kasu kogukonnale, Eesti kogemuste jagamine

(koostöös Võru Linnavalitsuse, Võrumaa Arenduskeskuse ning Aktsiaseltsiga Fibenol)

10.10 Seminar Soome Omavalitsuste Liidu koolitus-

firmale FCG Finnish Consulting Group OY kohalike omavalitsuste ja riigi koostöö, uued e-lahendused avalikus halduses otsuste langetamisel (riigiraha.ee; min-uomavalitsus.ee jt) ja avalike teenuste osutamisel omavalitsustes

30.10 Programm Põhja-Karjala maakonnavalitsuse õppereisiks Ida – Virumaale piiräärsetesse omavalitsustesse ja ettekanne innovaatilistest e-lahendustest Eestis

04.11 Ettekanne Ukraine Zotõmyr oblasti juhtiv-

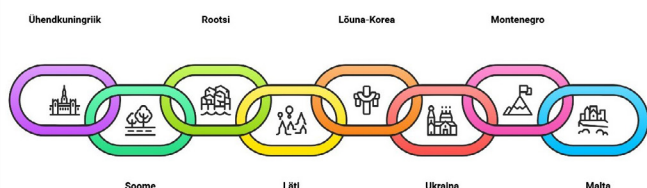
töötajatele 2017. aasta haldusreformist Eestis ja üleriigilise liidu ülesannetest ning IT-lahendustest

03.12 Ettekanne Montenegro delegatsioonile

Eesti 2017. aasta haldusreformist, koolivõrgust, demograafiast, üleriigilise liidu ülesannetest, IT lahendustest

18.12 Ettekanne Soome omavalitsusliidu arendusosakonnale Euroopa Liidu ESF-i arendusprojektidest Eesti omavalitsustes

Võõrustatud välisdelegatsioonid

TRANSPORDI JA TEEDE VALDKOND

Kestlik liikuvus, rattataristu, ühistranspordi korraldus

Suurt tähelepanu pöörati valdkonnas kestlike lahenduste rakendamisele – sealhulgas jalgratta- ja kergliiklusteede võrgustiku laiendamisele. Eesti on üks vähestest Euroopa riikidest, kus puudub hetkel riiklik rattastrateegia. Vastavalt Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammile tuleb see koostada 2025. aasta maiks.

Alustatud rattastrateegia eesmärgiks on jalgratta ja teiste aktiivsete liikumisviiside osakaalu suurendamine igapäevastes liikumistes. Rattastrateegia koostamist koordineerib Transpordiameti liikuvuse kavandamise osakond. Juht- rühma kuuluvad Kliimaministeeriumi, Regionaal- ja Põllu- majandusministeeriumi, Transpordiameti, Kultuuriministeeriumi ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindajad.

Eesti Linnade ja Valdade Liit tegi koostööd kohalike omavalitsustega, et parandada ühistranspordi kättesaadavust, teenuste laiendamist ja nutikate ning keskkonnasõbralike lahenduste kasutuselevõttu, eesmärgiga muuta ühistransport mugavamaks ning kättesaadavamaks, vähendada sõltuvust isiklikest sõidukitest ja soodustada keskkonnasõbralikku liikuvust.

Edukaks elluviimiseks on määrava tähtsusega olnud tihe koostöö kohalike omavalitsustega, et projektid vastaksid kogukondade tegelikele vajadustele. Aasta jooksul toimusid regulaarsed arutelud omavalitsuste, ministeeriumite ning Transpordiametiga.

2023. aastal osales Eesti Linnade ja Valdade Liit Kliimaministeeriumi juhitud Transpordi ja liikuvuse programmi 2024–2027 ettevalmistavas juhtühendas, andes omavalitsuste sisendeid ühistranspordi ja liikuvuse tõhustamiseks. Programmi eesmärk on tagada ligipääsetav, ohutu ja keskkonnasäästlik liikumine, mis toetab Eesti majandust.

Kohalike teede korrashoid

Kohalike teede korrashoid ja arendamine on prioriteetsed eesmärgid, et tagada liiklusohutus, ligipääsetavus ning vastavus kaasaegsetele standarditele. Samuti oli fookuses kruusateede tolmuwabaks muutmine piirkondades, kus liiklussagedus on märkimisväärne.

Samas seisavad paljud omavalitsused silmitsi vähese rahastamisvõimekusega kohalike teedevõrkude korrastamisel. Stabiilne ja piisav rahastamine on hädavajalik teede kvaliteedi ja ohutuse tagamiseks.

Viimaste analüüside kohaselt vajab riigiteede optimaalne säilitamine ligikaudu 203 miljonit eurot aastas. Samal ajal on perioodiks 2025–2027 riigiteede korrashoiuks kavandatud riigiteede hoiu kavas vaid 144 miljonit eurot, samas kui riigieelarve strateegias nähakse ette veelgi väiksemat summat – vaid 114 miljonit eurot.

Tõenäoliselt tuleb järgmisteks hooaegadeks lõdvendada ka teeseisundi nõudeid, mille vajadusele on korduvalt viidanud taristuminister.

Lahendusena nähakse kohalike omavalitsuste teede sihtotstarbelise rahastuse suurendamist. Minimaalne riigipoolne toetus peaks ulatuma vähemalt 43 miljoni euronit aastas, kuid senine toetus on püsinud aastate jooksul muutumatuna – 29,6 miljonit eurot.

Eesti Linnatänavate standardi kaasajastamine ja Tänavagiidi loomine

Aastal 2023 alustati Linnatänavate standardi EVS 843 kaasajastamisega, mille uuendamine jätkub ka aastatel 2024–2025.

Paralleelselt algatati Eesti Tänavagiidi väljatöötamine koostöös Ruumijuhtimine OÜ meeskonnaga. Tänavagiidi eesmärk on pakkuda omavalitsustele selgeid ja praktilisi juhiseid linnaruumi kujundamiseks viisil, mis toetab inimkeskset, turvalist ja mitmekesist liikumist. Giid aitab muuta tänavad funktsionaalsemaks ja inimsõbralikumaks, pakkudes tuge otsustusprotsessis seal, kus tänavaruumi planeerimine eeldab keeruliste valikute langetamist.

Giidi keskne põhimõte on, et turvaline ja toimiv tänav ei eelda tingimata keerukaid lahendusi – suurte ristmike, fooride, märkide või rangelt eraldatud liikumiskoridoride asemel võib samaväärse tulemuse saavutada mõõdukate liikumiskiiruste ja jagatud liikumisruumi disainiga.

Tänavagiid valmib Kliimaministeeriumi tellimisel 2025. aasta suvel.

Põhiteemad

Kestlik liikuvus, rattataristu, ühistranspordi korraldus

Kohalike teede korrashoid

Eesti Linnatänavate standardi kaasajastamine ja Tänavagiidi loomine

Maa- ja ruumipoliitika ning keskkonnakaitse

Käivitus Maa- ja Ruumiameti (MaRu) loomise ettevalmistus, mille eesmärk on koondada ruumilise arengu, maahaldamise ja ehitusvaldkonna kompetentsid ühtse juhtimise alla. Tegu on tulevase strateegilise partneriga riigi ja kohalike omavalitsuste jaoks ruumiloomes ja maateemade koordineerimisel.

Samuti toimusid arutelud raadamistasu kehtestamise üle. Selle võimalik kehtestamine aitaks vähendada metsamaa pindala vähenemist, suunata maakasutust säästlikumalt ning toetada Eesti kliimaeesmärkide saavutamist.

Koostatakse üleriigilist planeeringut „Eesti 2050“, mille keskmes on kestlik areng, kvaliteetne elukeskkond ja tasakaalustatud ruumikasutus. Planeeringu kaudu luuakse pikaajaline raamistik, mis suunab ruumilisi otsuseid üle riigi ja toetab elukeskkonna terviklikku arengut.

Transpordi ja teede töörühm
Esimees

Indrek Gailan, Tallinna Transpordiameti juhataja

Liikmed

Kert Karus, Rakvere abilinnapea
 Jaan Tarmak, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti juhataja
 Einar Vallbaum, Viru-Nigula vallavanem
 Meelis Kukk, Pärnu abilinnapea
 Sven Tarto, Nõo valla ehitus- ja majandusosakonna juhataja
 Zoja Koromnova, Mustvee Vallavolikogu liige
 Indrek Pikk, Saue valla teedespetsialist
 Mikk Järv, Kanepi vallavanem
 Joel Jesse, Tallinna Linnavolikogu liige
 Rein Haak, Tartu linnamajanduse osakonna juhataja
 Raido Tetto, Viru-Nigula valla majandusosakonna juht
 Aare Rüütel, Saaremaa Vallavolikogu liige
 Raivo Altmets, Harku valla teedespetsialist
 Mart Kallas, Tallinna Linnavolikogu liige

Töörühma koordinaator ELVL-i nõunik Kalle Toomet

Toimus 5 töörühma koosolekut
Võrgustiku kohtumised
Mai

Energiasäästmis- ja tootmislahendused avalikus sektoris

August

Kortermajade renoveerimine KREDExi abiga

September-oktoober

Ehitise projekteerimise tellimise koolitus

03.06

Infotund: Mis on tehase line renoveerimine

LÕIMUMISE VALDKOND

Kohanemisteedkondade väljatöötamine

Alustati lõimumis-, sealhulgas kohanemisteedkondade väljatöötamise korrastamise ja riiklike teenuste kaardistamisega ning 2024. a lõpuks koondati huvirühmade (ametkonnad + partnerid) teenuste nimekiri. Kohanemisteedkondade väljatöötamiseks ja rakendamiseks on kaasatud teenusdisainer, kelle ülesandeks on teenusdisaini protsessi juhtimine (sh vajalike tegevuste, kaasaarvatud protsessiga kaasnevate koolituste läbi viimine KOV-i töötajatele ja protsessist kokkuvõtte koostamine).

Põhiteemad

- Kohanemisteedkondade väljatöötamine
- Uued partnerluslepingud
- Koolitusvajaduse küsitlus

Uued partnerluslepingud

Esimesel tegevusaastal - 2023. aastal sõlmiti partnerluslepingud Tartu, Rakvere, Tallinna, Pärnu linna ja Saaremaa vallaga. 2024. aastal toimusid läbirääkimised täiendavate partnerluslepingute sõlmimiseks, arvestades üle-eestilist kaetust ja sihtrühma arvu omavalitsuses. Partnerluslepingud sõlmiti Jõhvi Vallavalitsuse ja Haapsalu Linnavalitsusega. Kohtla-Järve Linnavalitsusega lükkus lepingu sõlmimine 2025. aasta algusesse.

2024. aastal toimunud XVIII Linnade ja Valdade Päevadel oli esmakordselt kavas lõimumisvaldkonna teemad: esines emeriitprofessor Marju Lauristin ettekandega „Lõimumismonitooringu 2023. aasta tulemustest julgeolekupoliitilises kontekstis“, millele järgnes paneelarutelu, mida juhtis moderaator Johannes Tralla ja kus osalesid lisaks emeriitprofessorile, Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse asekancler ning Tallinna ning Saaremaa partnerite esindajad.

Partnerite ja võrgustiku regulaarsed kohtumised

2024. aastal alustati lõimumis-, sh kohanemisvaldkonna koostöövõrgustiku regulaarsete kvartalsete kohtumiste korraldamisega, mille eesmärgiks oli jagada partnerite ja võrgustiku liikmete vahel omavahel parimaid praktikaid, otsida lahendusi sihtrühma abistamiseks probleemkohtadele, koostati pöördumisi erinevatele ministeeriumitele valdkondlikele kitsaskohtade tähelepanu juhtimiseks ning käidi tutvumas erinevate KOV-ide töökorraldusega sihtrühma toetamiseks.

Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest toetatav projekt „Kohalike omavalitsuste toetamine lõimumise, sealhulgas kohanemise teenuste pakumisel“ juhtimine ja tegevuste koordineerimine.

Projekti maht	5 859 037 eurot
Kestvus	01.01.2023 kuni 31.10.2029
Eesmärk	Suurendada kohalike omavalitsuste suutlikkust pakkuda tulemuslikult teenuseid uussisserändajatele, erineva keele- ja kultuuritaustaga inimestele ja tagasipöördujatele

Lõimumise töörühm

Esimees

Eve East, Toila vallavanem

Liikmed

Maris Toomel, Jõhvi vallavanem
Kaarel-Mati Halla, Tallinna Linnakantselei juhtivspetsialist
Kaisa Üprus-Tali, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti Rändekeskuse juhataja
Maarja Lehemets-Tihhanov, Harku vallasekretär
Ene Täht, Pärnu abilinnapea
Kairi Avastu, Tartu Sotsiaal- ja Tervishoiuosakonna juhataja asetäitja
Kairit Kaaleste, Viru-Nigula valla sotsiaalosakonna juht

Toimus 1 töörühma koosolek

Võrgustiku kohtumised

23.05 Infopäev „Hooajaline värbamine“

27–31.05 KOV ametnike töötajate õppereis Taani Kuningriiki

4.06 Infotund „Rahvuskaaslastest tagasipöördujatele pakutavatest teenustest ja toetustest Eestis“

13.06 Töövarjupäev Tartu Välismaalaste Teenuskeskuses partneritele

9.07 Töövarjupäev Valga Vallavalitsuses partneritele

9–10.01, 17–18.04, 13–14.08, 5–6.12 kvartaalsed võrgustikukohtumised partneritega

7.05, 16.05, 14.11, 5.12 koolituspäev „Rändetaustaga klient kohalikule omavalitsusele“

